MAGYAR KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM KÖNYVTÁRA 1964 DEC -8

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VI. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM. Ara: 50 fillér 1964. DECEMBER 7.

KONGRESSZUS ELÉ

Az iskolákban és a munkahelyeken lezajlottak a vezetőségválasztó és küldöttválasztó taggyűlések, a községek, városok, kerületek küldöttei is tanácskoztak szűkebb területük feladatairól és most néhány nap múlva munkához látnak a kongresszusi küldöttek.

A KISZ-tagok és KISZ-vezetők itt az egyetemen és szerte az országban nagy várakozással tekintenek a kongresszus elé. Azt várják, hogy a KISZ eddig megtett útját, társadalmunkban betöltött szerepét elemezve, az elmúlt időszak tapasztalatait felhasználva kijelöli a következő négy év feladatait és megmutatja a KISZ eredményes munkájának feltételeit.

A mostani kongresszus egy olyan négyéves szakaszt zár le, melyben népünk számára első számú feladattá a szocializmus teljes felépítése vált. Ebben kellett megtalálnia helyét a KISZ-nek is, ezt tükrözte a megelőző kongresszusokon kitűzött jelszó: munkával, tanulással a szocializmus teljes felépítéséért.

Ifjúságunk és ifjúsági szervezetünk együtt fejlődött társadalmunkkal, tudata, szelleme népünk politikai öntudatával. Fiatalságunk politikailag egységes és ennek az egységnek alapja a szocializmus. Azt értjük ezen, hogy, bár a mai fiatalok nem rendelkeznek személyes élménnyel a tőkés földesúri Magyarország életéről, sem a proletárdiktatúra megmentéséért folyó politikai harcokról, azt világosan látják, hogy ez a társadalom tanulási és munkalehetőséget adott számukra, s boldogulásuk kulcsát saját kezükbe tette le, ezért a szocializmust magukénak vallják. Az ifjúság jobbik fele tudatosan vállal munkát és áldozatot naponta, munkapadok, tervezőasztalok mellett s az iskolák falai között a szocializmus építéséért. És tízezrek mozdulnak meg, hogy termővé tett földek, felépült gyárak, erőművek, gyümölccsel megrakott exportszerelvények dicsérjék a KISZ társadalmi munkaakciókban részt vevő fiatalok keze munkáját.

Ha jövendő feladataink meghatározása céljából mérjük fel helyzetünket, nem elegendő csupán az eredmények elsorolása. Az aktív, öntevékeny fiatalok mellett vannak olyanok — éppúgy, mint az idősebbek között —, akik számára a munka és a tanulás pusztán kényszerű kötelesség, sőt, vannak, akik „vállalja más a nehezét" jelszóval csak az eredményekből kérnének részt. Eredményeinkre való hivatkozással nem feledkezhetünk meg az ő nevelésükről.

KISZ-vezetők és KISZ-tagok panaszkodnak passzivitásra. Félsikerű szervezések, unalmas taggyűlések jelzik sok szervezetben ezt a passzivitást. Sok fiatal KISZ-tagsága formálissá vált, nem kér és nem vállal részt a szervezet feladataiból.

Őszintén kell erről szólni, mert tudomásul vételük alapvető feltétele kijavításuknak, és mert KISZ-tagjaink joggal várnak el őszinteséget.

Mi a passzivitás oka?

A nagy taglétszám — mondják sokan, és ezzel megoldottnak tekintik a kérdést, kimondva az ítéletet egyben a munka további lehetőségeire is. Ha el is fogadjuk, hogy ha az általános iskolát végzett fiatal csak tagkönyvet kap, de megbízatást, foglalkozást, rendszeres szervezeti életet nem, tagkönyve nem sokat ér, akkor is tudomásul kell vennünk, hogy a KISZ-nek — szervezeten belül vagy azon kívül — a magyar fiatalság tömegeit kell nevelni, szervezni, eszméket adni nekik, feladatokat kijelölni számukra. Ha valóságos feladatokat adunk, melyek megoldására a fiatalok képesek is, ha ezt reálisan értékeljük, nem fukarkodva a dicsérettel, ha az kijár, de ugyanakkor a bírálattal és a felelősségrevonással is élünk, akkor nem elsődleges kérdés, hogy a szervezetnek hány tagja van. A nagyobb szervezet persze nagyobb munkát és felelősséget jelent, de ezt az ifjúsági szervezetnek vállalnia kell.

De milyen feladatokat adhat a KISZ, mikor már gyűléseinket nem rejtett tisztásokon tartjuk, mint KIMSZ-es elődeink, nem kell az iskolák államosításáért tüntetnünk, s taggyűléseink témája sem az ellenforradalmi hírverések leleplezése? Van-e harci feladat ma, a tettre kész fiatalok számára?

Minden bizonnyal. Igazat mondunk, ha azt mondjuk, hogy a mindennapi munka és a tanulás is az. De ne csodálkozzunk, ha a fiatalok ezt így csak elcsépelt szólamnak tartják. Az általános, a mindennapi feladatnak konkrét tartalmat kell adni, s egyszeri kampánymunkának is célt, értelmet. Sok mérnök, bölcsész, közgazdász hallgató érezte munkáját, hivatását sokkal reálisabbnak, amikor az elmúlt évek tél végi falujárásáról, kétheti önálló, felelősségteljes munka után tért vissza az egyetemre. Milyen büszkeséget éreztek a táborozók, mikor a turnus végén két kilométernyi csatornán nézhettek végig a töltésről. De nem kis bosszúságot és kiábrándultságot okozott egy építkezésen, ha a minap kiásott gödröt kellett betemetni. A fiatalok nagyon kritikusak!

Politikai harc-e ma fellépni a pazarlás, a szakmai szűklátókörűség ellen? Politikai harc-e elérni egy újítás gyors bevezetését, egy helytelen intézkedés megváltoztatását, jobban megszervezni a munkát, kihasználni a kapacitásokat, legyőzni a bürokráciát? Igen, politikai harc, melytől nemcsak a dolgozók munkakedve, hangulata függ ma, hanem holnapi iskoláink, lakásaink függnek tőle, ruháink minősége, a kenyér fehérsége múlik rajta.

Érdemes-e a fiataloknak részt vállalni ebből? Nem kétséges, hogy igen. De akkor harci feladat úgy tanulni, hogy az egyetemen eltöltött évek alapos felkészülést jelentsenek a gyakorlati munkára.

Egyetemünkön ebben az évben a kongresszusra készülés jegyében kezdtük meg a KISZ-munkát. A taggyűlések, a kari és egyetemi küldöttgyűlések őszintén, kritikusan és önkritikusan foglalkoztak eddigi KISZ-munkánk eredményeivel és hibáival is. Eddigi munkánk pozitív vonása volt, hogy nagy súlyt fektetett a tanulásra. A tanulást továbbra is legfontosabb feladatunknak kell tekintenünk s a KISZ-vezetőknek, aktívákna sokkal bátrabban, határozottabban kell fellépni a hanyag, rosszul tanuló, kötelességüknek eleget nem tevő hallgatókkal szemben, s határozottan, igazuk tudatában kell kiállnunk a politikai vitákban is. Így érhetjük el, hogy a hallgatók többségére ható pozitív befolyás megsemmisítse a kedvezőtlen ráhatásokat.

Ez a félév az elmúlt időszak hullámvölgye után a KISZ-munka fellendülését is hozta. A KISZ-vezetők és aktivisták ambícióval láttak munkához. Sok hallgató vett részt társadalmi munkában az ősszel, megélénkült a kultúrcsoportok tevékenysége és jól sikerült kari klubesteket rendeztek; csaknem 200 embert foglalkoztatnak a nyelvi körök, szervezettebb formában folyik a külföldi ösztöndíjas hallgatókkal való foglalkozás és megkezdődött a kapcsolatok felvétele a külföldi társegyetemek testvérszervezeteivel.

Ez nem jelenti azt, hogy sikerült felszámolni egyetemünkön a szervezeti életben a passzivitást. De már eddig is sok fiatal talált olyan elfoglaltságot a KISZ-ben, amit szívesen végez. Gondoskodnunk kell róla, hogy ők ne veszítsék el a kedvüket s mind többen vállaljanak hasonló munkát.

Követésre méltó annak a terv-matematika szakos hallgatónak a példája, aki minden külön megbízás nélkül elvállalta alsóbb évesek konzultálását. Többek között így is tehet ki-ki valamit saját területén olyan napi dolgokért, mint például az oktatási reform, a szakemberképzés színvonalának emelése. Van más lehetőség is. A kerület üzemeiben sok helyen működik a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsa, többnyire közgazdászok nélkül. Milyen hasznos lenne, ha néhány, egyetemen tanult statisztikai mutatót, vagy elemzési módszert igyekezne meghonosítani egy harmad-negyedéves ipar- vagy pénzügyszakos hallgató, és mennyit tanulhatna a gyakorlati problémákból, ha itt vállalna társadalmi munkát.

Most terjesztettük a KISZ Központi Bizottsághoz az idegenforgalom feletti védnökségvállalásra vonatkozó javaslatunkat. Ha a kongresszus elfogadja, a szervezésben való részvállalás jó lehetőséget ad egy belkereskedelmi szakosnak, hogy a gyakorlatban próbálja ki és gyarapítsa vendéglátóipari szakismereteit vagy az általános szakosnak népgazdasági szemlélet elsajátítására és szervezőkészség kialakítására.

A jövő oktatási évben részt vállalhatunk az üzemek és a középiskolák politikai oktatásában.

Csak néhány lehetőség. Biztosan találhatunk még másokat.

Nem kell félnünk a passzivitástól, ha olyan munkát adunk, melynek értelmét, célját látják KISZ-tagjaink, s ha a munka arányában az elismerést is megkapják.

Számolnunk kell programunkban a fiatalok jogos igényével, építeni kell öntevékenységükre. Biztosítani kell szervezeti életünkben a demokratizmust, formájában és tartalmában is, a kritikának nemcsak a jogát, hanem az értelmét is. Mindezeken keresztül a mostani kezdeti fellendülés élénk szervezeti életté és hasznos mozgalmi munkává terebélyesedhet.

Goldperger István

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség dec. 11-12-13-án tartja VI. kongresszusát az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Otthonában

25 ÉVE

A Mező Imre kollégiumban ünnepi szolidaritási gyűlésen emlékeztek meg a Nemzetközi Diákifjúsági Napról. Részt vett az elnökségben dr. Rudolf Holcik, a Csehszlovák Kultúra igazgatója. Ünnepi beszédet mondott dr. Boros Ferenc, a Párttörténeti Intézet munkatársa. Az alábbiakban részleteket közlünk beszédéből.

1939. november 16-ról 17-re virradó éjszaka a Prága köré vont SS-alakulatok, együttműködve a Gestapóval, meglepték, elfogták és kivégezték a Csehszlovák Diákifjúsági Szövetség vezetőségének több tagját, tekintet nélkül világnézeti meggyőződésükre. Feldúlták az egyetemisták és főiskolások otthonait, a diákszállókat.

November 17-én plakátok jelentek meg Prága utcáin, amelyeken a náci hóhérok közzétették, hogy 9 egyetemista funkcionáriust agyonlőttek és 1200 hallgatót a Berlin közelében levő koncentrációs táborba szállítottak. Még aznap bezárták a cseh főiskolákat és egyetemeket.

Miért történt mindez?

Amikor 1939. március 15-én a német fasiszták befejezték a csehszlovák állam felszámolását, Csehországot, Morvaországot megszállták, sárba tiporva a cseh nép emberi jogait — éppen az ifjúság, a diákifjúság volt az, amely legérzékenyebben reagált az eseményekre.

A novemberi megtorló akció célja az volt, hogy elejét vegyék a cseh nép antifasiszta harcának, a nemzeti ellenállás kiszélesedésének.

E jelentős megmozdulás hatása a nemzetközi életben is megmutatkozott. A kibontakozó összefogás külön érdeme, hogy ekkor még a német fasizmus erejének teljében volt. Az ifjúság jól érzékelte, látta, hogy ilyen körülmények között a különbségek mellőzésével egybe kell forrni a fasizmus ellen. Több ország emigráns diákképviselői Londonban megbeszéléseket folytattak az angol diákvezetőkkel, majd 1941-ben a cseh diákság képviselőinek javaslata nyomán, a londoni Caxton Hallban, november 17-ét nemzetközi diákifjúsági nappá nyilvánították.

A csehszlovák diákok ellenállása, bár győzelmi eséllyeik alig voltak, mégis jelentős esemény. Egy nép elkeseredéséből, igazságérzetéből fakadt, s példamutató volt az egész világ ifjúsága számára.

TÁJÉKOZTATÓ

Az 1964—1965-ös tanév első félévének utolsó tanítási napja, valamennyi tagozaton december 19.

Vizsgaidőszak

A nappali hallgatók vizsgaidőszaka: december 21.—január 30. Utóvizsgaidőszak: február 1—15.

Az esti, levelező hallgatók, valamint a mérnök-közgazdászok és kiegészítő tanárszakosok vizsgaidőszaka: december 21.—február 15. Utóvizsgaidőszak: február 16.—27.

★

Előrehozott vizsga a Művelődésügyi Miniszter 122/1964. (M. M.) utasításának 50. §. értelmében valamennyi tagozaton a tanszékvezető engedélye alapján az előadások befejezése után lehetséges. Ez azt jelenti, hogy a nappali hallgatók esetében előrehozott vizsgára lehetőség nincs, mert az előadások befejezését a vizsgaidőszak közvetlenül követi. (Éppen a vizsgaidőszak kiterjesztése szolgálja a hallgatók vizsgaterhelésének egyenletesebbé tételét.)

Esti, levelező hallgatók vonatkozásában ugyanez áll azokra a tárgyakra, amelyekből az utolsó foglalkozás december 19-én kerül megtartásra. Abban az esetben, ha az előadások korábban fejeződnek be, vagy a tárgyból egyébként sincs előadás, a minisztériumi utasítás értelmében az esti, levelező hallgatóknál mód nyílik előrehozott vizsgaidőpontok megjelölésére.

Vizsgajelentkezés

A nappali hallgatók december 14—17. között délután 2 órától jelentkezhetnek vizsgára.

A gazdaságtörténet, technológia és áruismereti, jogi és a világgazdasági tanszéken a nappali hallgatók vizsgára jelentkezése már december 12-én, 8 órától lehetséges.

Ajánlatos, hogy a nappali tagozat hallgatói egy-egy tárgyból csoportosan vizsgázzanak; ez esetben jelentkezésük a csoportbizalmi vagy annak helyettese bejelentésével történhet.

Az esti tagozatos és a budapesti mérnök-közgazdász hallgatók december 8—15. között személyesen vagy telefonon jelentkezhetnek.

A levelező hallgatók és a vidéki mérnök-közgazdászok vizsgajelentkezése a fenti időszakban az érdekelt tanszékekhez intézve írásban történik.

A kihelyezett esti tagozatok hallgatóinak vizsgáztatását a november 16-i Rektori Tanácsülés határozata alapján, a most következő vizsgaidőszakban, a tagozatok székhelyén, egyetemünk oktatói végzik.

★

A második félév első tanítási napja: 1965. február 8.

Politikai könyvhét egyetemünkön

Az aulában elhelyezett asztalnál dr. Háy László, dr. Szabó Kálmán és dr. Csikós-Nagy Béla dedikálták könyveiket. Akinek éppen nem volt munkája, az a többiek ténykedését figyelte. (Foto: Száva)

Nemrégiben mondotta valaki egy beszélgetés során:

— Én szívesen végeznék társadalmi munkát, de — tudod — nem hiszem, hogy a lapátolással több hasznot hozok a népgazdaságnak, mintha mostanáig felszedett szaktudásommal segítek valamilyen közgazdasági probléma megoldásában. Biztosan szükség lenne ránk. Nézd csak meg, hány helyen számolnak gazdasági mutatókkal, hány helyen alkalmazzák a közgazdaságtudományok legújabb eredményeit. Ha nekünk lehetőségünk lenne, elméleti tudásunk mellé, közgazdasági jellegű társadalmi munkával már egyetemi éveink alatt gyakorlati tudást szereznénk, én azt hiszem, ez nagyobb hasznára lenne a népgazdaságnak...

Anélkül, hogy a fenti nagyon érdekes megállapítással vitába szállnánk, vagy helyességét alátámasztanánk, úgy véljük szorosan hozzá kapcsolódik belkereskedelmi szakos hallgatóink kezdeményezése, az idegenforgalom feletti védnökségvállalás, különösen az, hogy a védnökségben, annak közgazdasági, szakmai vonatkozását illetően, hallgatóink kiemelkedő szerepet vállalhatnának.

És az idegenforgalom mellett, jócskán akad még olyan népgazdasági terület, ahol szakmai gyakorlatnak is beillő társadalmi munkára van lehetőség. Az biztos, hogy szükség lenne ránk.

Akkor miért ne lehetne megvalósítani?

Idegenforgalom — KISZ-védnökséggel!

Rendkívüli helyzet hazánk idegenforgalmában

Az európai országokban az utóbbi években bekövetkezett idegenforgalmi fejlődésben hazánk tette meg a legnagyobb lépést. A beutazó külföldiek száma 1963-ról 1964-re megkétszereződött. (585 ezerről kb. 1 millió 200 ezerre nőtt). 1964-ben háromszor annyi külföldi vendéget fogadtunk, mint a háborút megelőző legeredményesebb idegenforgalmi évben. (1937-ben 383 ezer fő). Ugyanakkor szállodai kapacitásunk a háború előtti kapacitás 50 százalékát sem éri el.

Jelenleg 16 400 szállodai férőhelyet tartunk nyilván, ami 1000 lakosra 1,6 férőhelyet jelent. Ugyanakkor a szomszédos Ausztria 300 000 szállodai férőhellyel rendelkezik, 1000 lakosra több mint 43 jut. Magyarország a jelenlegi külföldi igényeknek mintegy felét kénytelen visszautasítani, férőhely hiányában.

Kormányunk felismerve az idegenforgalom egyre növekvő lehetőségeit és jelentőségét, 1964-ben önálló népgazdasági ággá nyilvánította azt.

Gazdasági tényezők

Az utóbbi évek tapasztalatai szerint az idegenforgalom láthatatlan exporttevékenysége valamennyi ágazat közül leggazdaságosabban nyeri a devizát. Egy dollárra 24 Ft ráfordítás jut, ugyanakkor országos átlagban 1 dollár kitermeléséhez 60 Ft szükséges.

Érdemes megjegyezni, hogy amíg Jugoszlávia idegenforgalma 70 millió dollárt termel ki évente, addig Magyarországé csak kb. 5 milliót. Szakértői vélemények szerint hazánkban ez az összeg viszonylag rövid idő alatt 25—30 millióra növelhető.

Az idegenforgalom politikai szerepe

Az idegenforgalom a különböző társadalmi, politikai és gazdasági rendszerek közötti érintkezés egyik fontos formája. Lehetővé teszi, hogy a népek kölcsönösen megismerjék egymást. Szembeállítja a valóságot az illúziókkal.

Viszont politikai szempontból is tarthatatlan, hogy olyan világváros, mint Budapest, és olyan jelentős üdülőhely, mint a Balaton nagyobb külföldi csoportok érkezése esetén, állandó elhelyezési problémákkal küzdjön.

Vállaljunk védnökséget!

A KISZ kongresszusai a védnökséget ott javasolják, ahol a legnagyobb szükség van a fiatalok lendületére, tettrekészségére, leleményességére, ifjú kommunista rohammunkára. Az 1964-es év bebizonyította, hogy az idegenforgalom tele van váratlan motívumokkal (például több százezer ember balatoni táborozása a campingeken kívül). Ez is szükségessé teszi, hogy a lassú, sokszor bürokratikus hivatali intézkedést, az itt oly nagyon szükséges, rugalmasabb társadalmi össztevékenység is segítse.

Hazánknak megvannak a lehetőségei, hogy idegenforgalmi nagyhatalommá váljék. Pazarlás lenne, ha nem élnénk a lehetőséggel. A megvalósításhoz azonban szükséges az aktív társadalmi közreműködés, amit a KISZ-védnökség ezen a területen is biztosítani tudna, mivel az idegenforgalom még a KISZ jelentősebb védnökségvállalásainak körén kívül esik.

A KISZ-védnökség segítségével megoldható feladatok

Úgy látjuk, a legnagyobb segítségre az építőiparnak van szüksége, és ez a kongresszusi tézisekben is kiemelt ágazatként szerepel. Megítélésünk szerint az idegenforgalom feletti KISZ-védnökség konkrét tartalmát elsősorban ezen a területen lehetne megadni.

1. Campingek építése 1965 nyarára. Ez a legsürgősebb feladat, mert csak ettől várhatjuk a kül- és belföldi vendégek elhelyezésének gyors javulását.

2. Szállodai hálózat fejlesztése. 1970-ig több mint 10 000 új szállodai férőhely készül el.

3. Szervizállomások, benzinkutak, parkoló helyek építése az ország idegenforgalmi területein.

4. A nyári idegenforgalmi szolgáltatások bonyolítására a diákok közül kerül ki sok kisegítő felszolgáló, portás, idegenvezető stb. Az itteni hibák kiküszöbölése és a további haladás érdekében szükséges az idegenforgalmi vendéglátás nyári munkaerő-szükségletének helyes felmérése és elosztása, előkészítő tanfolyamok szervezése, illetve a megiévők hatékonyságának növelése.

A védnökség bonyolítása, jellege

Az idegenforgalom feletti KISZ-védnökség országos mozgalom lenne. A munkába a különböző idegenforgalmi területeken levő KISZ-szervezetek mozgósíthatók elsősorban.

A fizikai munkát az építéseknél szükséges szakképzettséget nem igénylő munka képezné. Ezt nyári építőtáborok formájában és a 20 órás mozgalom keretében lehetne elvégezni. Ez utóbbinál az egyébként oly sok problémát okozó utazási és elszállásolási problémák nem merülnének fel, mert a munkát a környék KISZ-fiataljai végeznék.

Egyetemünk KISZ-végrehajtó bizottsága javasolja a KISZ Központi Bizottságának, hogy az idegenforgalom feletti védnökséget a most összeülő kongresszus vegye a KISZ védnökségei közé. Javasolja továbbá, hogy az egyes gazdasági jellegű feladatok kidolgozásával bízzák meg a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem KISZ-szervezetét.

Kitüntetettjeink

November 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából egyetemünk két kiváló oktatója kapott kormánykitüntetést. Farkas Sándor elvtárs, a tudományos szocializmus tanszék vezetője a Munkaérdemrend aranyfokozatát, Gondi József a filozófiai tanszék adjunktusa és Szuhay Miklós a gazdaságtörténet tanszék docense pedig a Munkaérdemrend bronz fokozatát kapta.

Farkas elvtárssal

nehezen indul a beszélgetés. Mosolyogva jegyzi meg: *„tudom magamról, hogy rossz interjúalany vagyok, magam is hosszú ideig voltam újságíró".*

Farkas elvtárs 12 évvel ezelőtt cserélte fel az újságírói tollat a katedrával. 1952 óta tanít egyetemen, illetve főiskolán. A kitüntetésről kérdezem:

— *A kormánykitüntetés nagy meglepetés volt számomra* — válaszol. *Egyáltalán nem vártam. Egyrészt meglepetés volt maga a kitüntetés ténye, másrészt pedig a magas fokozat. A tanszéken különben nem ez az első kormánykitüntetés. Jóleső örömmel töltött el, hogy tanszékünk munkáját sokra értékelik. A tudományos szocializmus oktatása nehéz, de szép feladat. Nehéz azért, mert nagyon sok időszerű probléma ezen a tárgyon belül bukkan elő s szép, mert a hallgatók helyes világnézetének kialakulását szolgálja, fontos szerepe van a szocialista ember kialakításában.*

— A munkatársak és diákok hogyan fogadták a kitüntetést?

— *Nagyon sokan jöttek gratulálni* — mondja. — *Természetesen örültem, de mint már az előbb említettem, a kitüntetés nem is annyira az enyém, mint inkább az egész tanszék munkájának az elismerése.*

A hallgatók közül is sokan felkerestek. A tanszékhez különben is bizalommal fordulnak a hallgatók, s ennek mi nagyon örülünk. Bizalommal vetik fel a kérdéseiket, esetleg kételyeiket. Örülünk, hogy a tantárgy tudományos alapjainak érvényesítésében így is segítségünkre vannak.

Farkas elvtárs életpályájának fontos állomása a kormánykitüntetés. Eddig munkájának elismerését jelenti, és serkentő erő az új feladatokhoz.

Gondi József elvtárs

a Munkaérdemrend bronz fokozatát kapta. Fiatal, energikus ember. Most kapott először kitüntetést.

— *Több mint egy évtizede tanítom a dialektikus és történelmi materializmust* — kezdi a beszélgetést — *s mindig arra törekedtem, hogy hallgatóim ne csak megismerjék, hanem meg is szeressék és magukévá tegyék a munkásosztály filozófiáját. A marxista filozófia oktatása és tudományos művelése a szocializmus építésén való munkálkodás része s nagyon örülök, hogy az e téren elért eredményeimet úgy értékelte kormányunk, hogy alkalmasnak talált erre a magas kitüntetésre. Külön örömömre szolgál az, hogy ezt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján kaptam. Ez úgy gondolom, nemcsak tudományos, hanem pártmunkám elismerése is.*

A kitüntetést úgy fogom fel, mint ami még jobb munkára kötelez.

A tanártársak közül sokan jöttek hozzá gratulálni, sok sikert kívánva a további munkához. Az első gratulálók között volt saját kislánya is, aki rögtön megpróbálta elkérni az érmet. — *Lehet még neked is ilyen* — hangzott a biztatás, de addig hosszú az út.

Igen, a kitüntetések mögött rengeteg tanulás és tudományos munka van. Örülünk, hogy kormányunk figyelemmel kíséri oktatóink tevékenységét s elismeri eredményeiket.

Lapunk ezúton gratulál mindhármuknak, s további sikereket kíván.

— Rózsahegyi —

A miniszter előadása a közlekedésről

Szépszámú hallgatóság gyűlt össze november 25-én, hogy meghallgassa dr. Csanádi György, közlekedés- és postaügyi miniszter előadását. A meghívott vendégeken kívül jelen voltak a közlekedési tanszék munkatársai, valamint három évfolyam közlekedési szakos hallgatói. Egyetemünk rektora, dr. Pach Zsigmond Pál üdvözölte Csanádi elvtársat.

Bevezetőjében Csanádi György a közlekedés szocialista mivoltának problematikájával foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy tévesek azok a nézetek, amelyek szerint a szocialista közlekedés technikailag feltétlenül felülmúlja a kapitalista országok közlekedését. A közlekedés szocialista, vagy kapitalista jellege önmagában még nem dönti el annak fejlettségét.

Napjainkban a közlekedés jelentősége és a vele szemben felmerülő igények rohamosan nőnek. A közlekedés elvi problémáinak tárgyalásával foglalkozik a közlekedéstudomány. De vajon tényleg tudomány-e ez? Még a Magyar Tudományos Akadémia fórumán is vita alakult ki erről.

A közlekedés fejlesztése hosszú időn keresztül egyet jelentett a műszaki bázis fejlesztésével. Ma már azonban a közlekedésfejlesztés súlyponti kérdése az, hogy a meglevő kapacitásokat hogyan tudják a leggazdaságosabban kihasználni. Emellett persze, továbbra is jelentős szerepet kap a műszaki fejlesztés. Az elmondottak illusztrálására a miniszter elmondotta, hogy ma már például egy sereg országban — köztük hazánkban is — elsősorban nem a vasútépítés, hanem a vasúti szállítások gazdaságos lebonyolítása a központi probléma. A közlekedésfejlesztés tehát a technikai, tervezési és közgazdasági tényezők bonyolult komplexumává vált. S így az előbb feltett kérdésre csak egyértelmű igennel felelhetünk. A közlekedéstudomány — tudomány.

Csanádi György emlékeztetett arra, hogy hazánkban a közlekedés fejlesztését hosszú időn keresztül elhanyagolták. Ennek következménye a közlekedésnek a többi népgazdasági ághoz képest való viszonylagos elmaradottsága. Sajnos, a közlekedés teljesítőképessége sok helyen megakadályozza és késlelteti a kitűzött tervek végrehajtását. Kirívóan rossz a helyzet az építőipari áruszállítások területén. A szakemberek egyik legfontosabb feladata az, hogy ezt a népgazdaságnak sok-sok millió forintos kárt okozó problémát, mihamarább megoldják.

A közlekedés fejlesztésének fontos eszköze a közlekedéspolitika. Itt azonban különösen ügyelni kell arra, hogy az intézkedéseket alapos elméleti érvek és gyakorlati tapasztalatok támasszák alá. Utalt arra, hogy egy-két kapitalista országban néhány évvel ezelőtt megkongatták a vészharangot a vasút felett. A ma már hatalmasra duzzadt gépkocsiforgalom azonban ismét szükségessé teszi a vasút fejlesztését. A felszedett vasúti sínek, megszüntetett vasúti pályaudvarok mérhetetlen károkat okoztak az adott ország népgazdaságának.

A nagy érdeklődéssel kísért előadás végén dr. Csanádi György kifejezte reményét, hogy az egyetemről kikerülő közlekedés szakos hallgatók megszüntetik a jelenlegi szakemberhiányt, s egyetemen elsajátított ismereteik alapján jelentős mértékben fognak hozzájárulni a hazai közlekedés problémáinak sikeres megoldásához.

— Martin —

OLIMPIAI ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

Az I. előadóterem alsó szektorait zsúfolásig megtöltő közönség előtt számoltak be olimpiai élményeikről az egyetemünkre látogató „éremtulajdonosok". A záróráig elhúzódó találkozón Rudasné Antal Márta, Sákovitsné Dömölky Lídia és Komora Imre lebilincselő módon elevenítette fel a Japánban töltött napokat, a verseny izgalmait. A klub jól szervezett rendezvényén megjelent 220 hallgatónak kellemes élményben volt része.

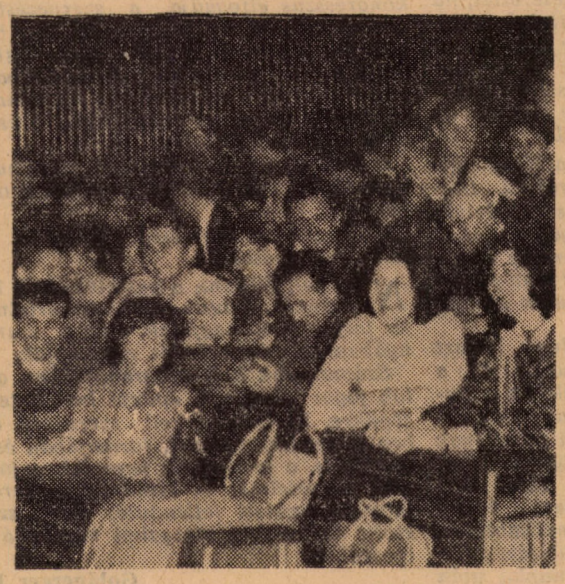

(Foto: Szava)

Egy elfelejtett kezdeményezés

Két év telt el azóta, hogy lapunk közölte Marczell Jenő érdekes és megvalósításra érdemes javaslatát, melynek lényege, hogy a tanulmányi eredmények javítása és a fegyelem megszilárdítása érdekében indítsunk mozgalmat. Formája hasonló lehetne az üzemekben megvalósított szocialista brigádmozgalomhoz és az egyetem sajátosságainak megfelelően szocialista KISZ-csoportok lennének a mozgalom „alapegységei".

Az említett cikkben arra vonatkozóan is volt néhány ötlet, hogy milyen követelményeket lehetne támasztani a szocialista cím elérésére, illetve megtartására törő csoportok elé.

— Utóvizsgamentesség vagy a csoporttagok sikertelen vizsgáinak meghatározott számú csökkentése.

— Bizonyos tárgyakból kiemelkedő átlag elérése, a többiből pedig az egyetemi átlagon felüli eredmény.

— A késések és hiányzások csökkentése.

A kezdeményezés megvalósításához számtalan részletkérdést kellene még kidolgozni, a javaslatot kiegészíteni vagy esetleg módosítani. Erre mostanáig nem került sor, pedig a mozgalom az ISZM kereteibe is beilleszthető lett volna.

A javaslat óta két év telt el, de a megvalósítás feltételei ma is megvannak. Sőt, most talán még időszerűbb, mint az első felvetéskor. Azért terjesztjük újra elő, hogy a KISZ-tagok foglalkozzanak a javaslattal, mondják el róla véleményüket, és megfelelő érdeklődés esetén a KISZ-bizottság dolgozza ki a mozgalom lebonyolításának tervét.

Reméljük, a javaslatra nem borul ismét a feledés homálya.

ALAPÍTÓ TAGOK

A KISZ kongresszusa előtt megkerestünk egyetemünkön két hallgatót, akik 1957-ben részt vettek a Kommunista Ifjúsági Szövetség létrehozásában.

Először Tóth László negyedéves iparszakos hallgatóval beszélgettünk.

— 57 szeptember óta vagyok KISZ-tag. Előtte úttörővezető voltam. Munkámat folytatni akartam, és ez a KISZ-ben volt lehetséges. A KISZ akkor „harcos" szervezet volt. Feladata az ifjúság politikai nevelése volt gyárakban, falvakban és az iskolákban. Jártuk az üzemeket és szerveztük a KISZ-t. Az 56-os események hatása után bizony nehéz volt a munkánk. Agitáltunk, szerveztünk, azt akartuk, hogy az ifjúság tisztán lásson. Meggyőződést követeltünk a leendő KISZ-tagoktól. Csak az lehetett KISZ-tag, aki akkor bátran ki merte mondani véleményét.

— S mi a véleményed a mai KISZ-életről?

— Szerintem sokan vagyunk, s a lelkesedés is alább hagyott. Sok sikert kívánok a magam és az 57-es alapító tagok nevében a kongresszusnak, és sokat várunk határozataitól.

Kóbor László negyedéves általános szakos hallgatónak más a véleménye.

— A szervezet megalakulásának célja politikailag egységes, önálló tevékenységre is képes szervezet létrehozása. Úgy érzem, ez sikerült is. A KISZ-élet minden területén aktív munkába kezdtünk. Budatétényben, ahol középiskolába jártam, nagyon megkönnyítette munkánkat, hogy a tanulók körülbelül 90 százaléka kollégista volt. Már akkor meg tudtuk valósítani a diákönkormányzatot, természetesen a KISZ védnöksége alatt.

— Mit látsz megvalósulva a kezdeti elképzelésből?

— A taglétszám bővítésekor érthető volt, hogy a KISZ-munkában a fő hangsúly a politikai munkára esett, és ezt több-kevesebb sikerrel meg is oldottuk. ISZM-mozgalom, társadalmi munkaakció stb., az egyetemünkön is sokan belekapcsolódtak ebbe.

— Mi a véleményed a jelenlegi KISZ-munkáról?

— Úgy szokták kezdeni, hogy „Hej, a régi szép időkben..." — de erről szó sincs, és egyáltalán nem értek egyet azokkal, akik megkongatták a vészharangot. A KISZ-munka nemcsak politikai nevelőmunkát jelent, bár most is ezen kell tartani a fő hangsúlyt. Lassan azt mondjuk, „ha a politikai munka nem a legjobban megy, akkor nincs is KISZ-élet". De igenis van! Kultúrmunka, tanulmányi munka, és sorolhatnám tovább, most is sikeresnek mondható. Csak az a baj, hogy nem érzik a tagok, hogy ezt a KISZ-től kapták. Ebben pedig nemcsak a tagok, hanem a vezetőség is ludas. Nem szabadna azonosítani a politikai nevelőmunkát a konkrét politikai események ismertetésével.

— Káldi —

Bálnak is beillett volna

Az ipar kari KISZ-szervezet november 21-én tartotta hagyományos klubestjét. Az est fővédnöke Bikics István docens, az ipar kar dékánja volt. A védnökség tagjai: dr. Megyeri Endre, dr. Barna Gyula, dr. Varga Sándor, dr. Benedeczky Jánosné, dr. Wilcsek Jenő, dr. Szép Jenő, dr. Schuszter Ede, dr. Szakasits D. György és dr. Ollé Lajos.

A műsor — melyről fényképeink számolnak be — általános tetszést aratott.

★

„Kedves közönség..." — köszöntötte a megjelenteket a konferanszié, Tóth János, harmadéves iparszakos hallgató.

A népi zenekar élén Mózes László...

Több, mint a napi sajtó

Villáminterjút készítettünk dr. Palánkai Tibor elvtárssal, a KISZ VB agit-prop. titkárával a politikai körök pillanatnyi helyzetéről.

— Milyen gyakran és milyen formában zajlanak most ezek a foglalkozások?

— Általában két-három hetente vannak. A témák ötven százaléka központilag kijelölt, a másik ötven százalék pedig szabadon választott. A felvetett problémák megvitatása nemcsak csoportonként, hanem az utóbbi időben egyre gyakrabban alapszervi vagy kari szinten történik, többnyire meghívott előadóval. Ez utóbbiak közül a legelterjedtebb forma az alapszervi taggyűléseken külön napirendi pontként szereplő politikai probléma megvitatása. Az első félévben eddig megtartott politikai órák témái között szerepelt az amerikai és az angol választás, az SZKP vezetőségében bekövetkezett változás, az SZKP és KKP viszonyának alakulása, valamint a kínai atomrobbantás.

— Milyen rendszeresen tartják meg a politikai órákat?

— Itt feltétlenül különbséget kell tenni az egyes évfolyamok között. Az alsóbb évfolyamokon a legtöbb csoportban három-négy politikai óra volt. Néhány helyen ennél kevesebbet vagy többet is tartottak, de előfordult, hogy még egyet sem.

Felsőbb évfolyamokon lényegesen rosszabb a helyzet. Általában egy-két foglalkozásról lehet beszámolni, de sok helyen feleslegességre, vagy egyéb okokra hivatkozva teljesen elhanyagolták a politikai órákat.

— Hogyan értékelhetjük az 1959 óta folyó politikai órák jelentőségét?

— A politikai órák jó szolgálatot tettek és tesznek a hallgatók politikai továbbfejlődése érdekében. Szerepük pozitívan értékelhető. A politikai órák célkitűzéseinek megvalósítása érdekében természetesen még további erőfeszítésekre van szükségünk. Ebben támogat bennünket az oktatók és a kari pártszervezetek segítőkész munkája, melyre a jövőben is számítunk.

Stotz Péter

Baráti dalostalálkozó

Egyetemünk énekkara fennállásának 15. évfordulója alkalmából és a KISZ kongresszusa tiszteletére december 13-án, vasárnap délelőtt fél 11-kor az aulában dalos találkozót rendez.

Saját együttesünkön kívül fellép a győri Richards Finomposztó Gyár énekkara, a mosonmagyaróvári városi tanács énekkara, a győri Pénzintézetek Barátság Kórusa, a Ganz-MÁVAG női kara, az Építők Központi Kórusa, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem énekkara, a Vasutas Szakszervezet Központi Énekkara, valamint a győri városi tanács zenekara.

Az előadások fegyelme

A fegyelemmel kapcsolatos problémák megoldása érdekében egyetemünk KISZ vezetőségi tagjai részt vettek a különböző évfolyamok előadásain, hogy átfogó képet nyerjenek az órák látogatottságáról, a magatartásról, a rendzavarások okairól — vagyis általában a fegyelemről.

A KISZ vezetőségi tagok jelentésekben számoltak be a KISZ VB tanulmányi felelősének.

Általános kifogás, hogy — főleg a nagy előadókban — órák közben ki-bejárkálnak a hallgatók. Bessenyei elvtárs javaslata szerint, a felső ajtók lezárásával ezt meg lehetne akadályozni. Ő a II. évfolyam statisztikai előadását látogatta meg. Kifogásolta a későn jövők nagy számát, ami nagy mértékben rontotta a *„különben kielégítő"* fegyelmet. Erre is orvosság lenne a felső ajtók lezárása, mivel főképpen ez okozta a rendzavarást. A hátsó sorokban rendszerint ugyanazok a hallgatók ülnek, akik többnyire nem is akarnak bekapcsolódni az óra menetébe.

A második évfolyam politikai gazdaságtan előadásain Goldperger elvtárs szerint javult a fegyelem, bár az órák látogatottsága nem kielégítő. A hátsó ajtón való ki-besétálást ő is kifogásolja, de beszélgetést, rendzavarást — főleg a terem első háromnegyed részében nemigen tapasztalt.

Az elsőévesek politikai gazdaságtan előadásáról szintén pozitív kép alakult ki. Az előadás megkezdése után nem volt jövés-menés; megállapodás szerint a későn jövők csak a szünetbe jöhetnek be. A fegyelemmel maga Erdős elvtárs is elégedett, és kívánsága, hogy ez a továbbiakban is maradjon így.

Mundruczó György, az elsősök matematikai előadásán járt.

„Az előadáson senkit nem láttam, aki mással foglalkozott volna, valamennyien követték az előadást, és a fegyelem terén nem tapasztaltam semmi kivetni valót" — írta jelentésében. A hallgatók szerint Denkinger elvtárs igen színvonalas és közérthető előadásokat tart, ezenkívül jó, közvetlen a kapcsolata a hallgatókkal, így nem csoda, ha a terem mindig tele van és a fegyelem tökéletes.

Sajnos elég kevés előadásról lehet ugyanezt elmondani. Van olyan matematika előadás, ahol a helyzet nagyon elszomorító és emiatt a vizsgán is sok probléma lesz. Az első előadásokon, a félév elején még mindenki — saját jól felfogott érdekében — igyekezett megjelenni, figyelemmel kísérni az óra menetét, s nem mindig a hallgatókon múlott, hogy ez nem sikerült, és hogy a tavaly még kielégítő fegyelem kirívó fegyelmezetlenséggé alakult.

Keller Zsuzsa

Darvas József előadása

November 27-én Darvas József elvtárs, az Írószövetség elnöke tartott konzultációs előadást irodalompolitikai kérdésekről.

Dr. Barla Szabó Ödön, docens megnyitó szavai után, Darvas elvtárs válaszolt a hallgatók kérdéseire, beszélt írói fejlődéséről, jelenlegi munkájáról és terveiről, a mai magyar prózairodalom fellendüléséről, a divatos stílusirányzatokról, nemzedéki problémákról.

Meggyőzés vagy „rábeszélés"

A KISZ-ről folytatott viták során gyakran emlegetik mindenütt a fiatalok közömbösségét, érdektelenségét, a közös megmozdulások, rendezvények iránt. Általában, ha valahol valami nem megy jól, kéznél van rögtön a „magyarázat": közömbösek az emberek. Nagyon is kényelmes megoldás ilyen kurtán-furcsán napirendre térni a dolog felett.

Ez annál is furcsább, mert amikor közömbösségről esik szó, a vélemény mindig általánosítva hangzik el, pedig az emberek nem általában, hanem bizonyos dolgok iránt közömbösek, érdektelenek.

Arról sem szabad megfeledkezni — különösen társadalomtudományokkal foglalkozó embereknek —, hogy a közömbös beállítottság kialakulásának mindig meghatározott okai vannak és ezek az okok az illető ember közvetlen életfeltételeiben, társadalmi tevékenységének gyakorlatában, tapasztalataiban rejlenek.

Ha a közömbösséget és érdektelenséget meg akarjuk szüntetni, annak létrehozó okait, anyagi alapját kell megszüntetni. De megszüntetni is csak azt lehet, amit ismerünk. Vajon ismerjük-e ezeket a feltételeket?

Egy rendezvényről való távolmaradás, önmagában is ítélet, de nem feltétlenül elmaraszta1ó a távolmaradóra nézve. Pusztán a cselekvést (jelen esetben a nem cselekvést) tekintve könnyen közös nevezőre kerülhet az igényes és a lógós ember.

Közismert probléma, hogy az elsőéves egyetemi hallgatók kezdetben sokirányú érdeklődéssel, aktivitással igyekeznek bekapcsolódni az egyetem mozgalmi vagy kulturális életébe. Felsőéves korukra azonban ők is „közömbössé" válnak, elődeikhez hasonlóan. Ez a folyamat évről évre megismétlődik és magyarázatként előszeretettel szokták hangoztatni, hogy „elrontották őket a felsősök". Tipikusan idealista és metafizikus nézőpont. Tudati tényezőben, külső ráhatásban véli felfedezni olyan jelenség okát, amelyet a körülmények összessége és közülük is elsődlegesen a kérdéses tevékenység gyakorlata determinál.

A fent jelzett elfordulás alapja sem lehet más, mint a közvetlen tapasztalat. Érdektelenné azáltal is válhat valaki, ha részt vesz valamiben, ami számára érdektelen, értelmetlen, haszontalan, felesleges. Természetes, hogy közreműködése, részvétele esetén ilyenkor a legtöbb ember levonja a tanulságot és azt követően hasonló eseményektől távol tartja magát, igyekszik helyette olyan elfoglaltságot találni, amely figyelmét leköti, igényeit kielégíti, érdeklődését ébren tartja. A negatív tapasztalatokból felhalmozott előítélettel nap mint nap találkozhatunk.

Az előítéletek leküzdése rendkívül nehéz és hosszadalmas folyamat. Talán leginkább azért, mert előfeltétele az előítélet forrását jelentő társadalmi gyakorlat megváltoztatása. Ha a meggyőzés nem erről az alapról indul, menthetetlenül kudarcra van ítélve. De nem csupán ez lehet a meggyőzés hatástalanságának oka. Legalább olyan gyakori a meggyőzés dialektikájának megsértése. Hamis nézetek leküzdéséhez a tévedés racionális magván keresztül juthat el legkönnyebben az ember — sőt, többnyire csakis így. Pascal mondotta: „Ha valaki téved, meg kell nézni milyen szempontból tekinti a dolgokat, elismerni azon oldal realitását és meg kell mutatni a dolgoknak azon oldalát, amit nem vett figyelembe".

A meggyőzés célja nem lehet valamely nézet formális elfogadtatása, hanem az igazságot kell beláttatni. Sőt! Az intellektuális belátáson túlmenően az érzelmi „belátás" vagyis a helyes ítélethez fűződő pozitív érzelem kialakítása az elérendő cél. Még az sem tekinthető eredményes meggyőzésnek, ha valakit sikerül ugyan rábírni a kívánt cselekvés megvalósítására, de az nincs alátámasztva belső indítékokkal, valóságos meggyőződéssel. Az eredmény ilymódon csak látszat, mögötte ellentmondások feszülnek.

Az igaz szó önmagában nem elegendő ehhez a mélyebb értelmű meggyőzéshez. A feladat sikeres megoldása rengeteg feltételen múlik, s mivel a feltételek jelentős része egyáltalán nincs feltárva, sok múlik a véletlenen, az agitációt végzők élettapasztalatán, ösztönös meglátásán. E spontaneitás által okozott károk igen szembeszökőek például a meggyőzés nélkülözhetetlen és alapvető eszköze — az írott és elmondott szó — a nyelv esetében. Nem is túl hosszú folyamat eredményeként a legszebb célok kifejezésére hivatott szavak egész sora vált az emberek többsége számára tartalmatlan frázissá, üres szóvirággá. Egyik oka volt az elkoptatás. A mértéktelen és nem megfelelő összefüggésben történő szóhasználat megfosztja a kifejezést valóságos jelentéstartalmától, így az elveszti értékét, egyúttal pedig pontatlanná, homályossá válik.

Fónagy Iván és Soltész Katalin 1954-ben megjelent könyve (A mozgalmi nyelvről) világosan feltárta, miért kell küzdeni a mozgalmi zsargon ellen. Nem esztétikai, nyelvészeti meggondolásokból, hanem mert használata mögött igen fontos tartalmai jegy húzódik meg: gondolkodásunk eredményességének, valóságérzékelő szerepének elvesztése. A zsargon révén „kitérhetünk egy bizonytalan tartalmú szólammal a kérdés elől. Beszélhetünk általában hosszabb-rövidebb ideig a tárgy ismerete nélkül..."

A nyelv eme torzulása melegágya a lényeg megkerülésének és „...elterjedéséhez hozzájárulhat a felszínesség, a formalizmusra való hajlandóság. Nem kis részük van a nyelv elbürokratizálásában azoknak, akikben megvan ez a hajlandóság, akik szeretik a dolgok könnyebb végét megfogni."

Érthető módon „a zsargon veszélyezteti az agitáció eredményességét is. Ha már maga az előadó sem gondolja alaposan végig, nem érzi át igazán azt, amit mond, hogyan ébreszthetne gondolatokat, érzelmeket a hallgatóságban?"

Ha tehát a meggyőzés eredményességét tartjuk szem előtt, akkor a felhőkbe burkolt tartalom, igen súlyosan esik a latban, de nem azon az oldalon, amelyiken céljaink elérése érdekében szükség lenne.

Visszatérve kiinduló témánkhoz, a közömbösséghez, azzal lehetne zárni eszmefuttatásunkat, hogy a kérdés „egytényezős" felfogása nem visz közelebb a megoldáshoz, mert szemet huny egy összetett, bonyolult folyamat törvényszerűségeinek egész sora felett. A tudománytalanság minden területen kudarcra ítéli a legjobb elképzeléseket is, dacára a nemes szándéknak. A valóság mélyebb megismerésével viszont elérhetjük, hogy a törvényszerűségek tudatos alkalmazása révén, tevékenységünk eredője szándékunkat tükrözze.

Faklen Pál

Szerencse sorsjáték

A sorsjegy ára 4 forint. Nyilvános sorsolás 1965. február 28-án. A nyeremények között szerepel családi ház, gépkocsi, motorkerékpár, camping-felszerelés, filmfelvevőgép, vetítőgép, kéthetes párizsi utazás, nyaralás a Fekete-tengernél, televízió, hűtőszekrény, magnetofon, táskarádió, karóra, fényképezőgép, kerékpár, vásárlási utalvány és sok más értékes tárgy, összesen majdnem 700 000 Ft értékben.

Vegyél részt te is a sorsjátékon!

KISZ VB ülés

Első napirendi pontként a november 19-i ülés tagfelvételeket tárgyalt. Meglepő tapasztalat volt, hogy egyes alapszervek hanyagsága miatt régi, évek óta beadott és alapszervi taggyűlések által elfogadott felvételi kérelem került a vb elé. A vb megbízta Fábián Tibor szervező titkárt ezen felháborító felelőtlenség és hanyagság kivizsgálására, s az érdekeltek felelősségrevonására.

★

Elfogadták a tdk-konferenciával egy időben, azzal együtt megrendezendő egyetemi közgazdász napok tervezetét. Ennek megfelelően április 22—23—24-én egyetemünkön rendezzük meg az országos tudományos diákköri konferencia közgazdasági alszekciójának üléseit, s mellette színvonalas kultúrműsorokat tartunk, sportversenyeket bonyolítunk le az ez alkalommal először kiírt Közgazdász Kupáért.

Az egyetemi közgazdász napokat felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából rendezzük, és felhasználjuk egyetemünk népszerűsítésére. A vb elfogadta a szervező bizottság összetételére vonatkozó javaslatot. Ennek megfelelően Ligeti Sándor, a pénzügy tanszék tanársegédje lett a szervező bizottság elnöke, helyettese pedig Király Attiláné, a belkereskedelmi tanszék oktatója.

★

A KISZ vb határozatot hozott dolgozói és oktatói alapszervek létrehozásáról. Jelenlegi helyzetünket alapul véve, szükségszerű a fenti szervezeti forma létrehozása, fiatal oktatóink és dolgozóink részére.

A FRANCIA FILM MÚLTJA ÉS JELENE

Megindul a

FILMKLUB

vetítéssorozata december 8-án, 19,20-kor:

„KÜLÖNÖS DRÁMA"

előadó: Bán Róbert

december 15-én, 19,20-kor:

A NAGY ÁBRÁND

előadó: Gábor Pál

A vetítés helye: I. előadóterem.

Jegyek bérletre 4 Ft-os áron, korlátozott számban kaphatók a 11-es szünetben, a kultúrosztályon (fszt. 60).

Kultúrosztály, figyelem!

Még az elmúlt tanév végén kérdőíveket bocsátott ki a „Közgazdász" szerkesztőség a hallgatók művelődési igényeinek felmérésére. Szerepelt ezeken egyetemünk kulturális életével kapcsolatban is néhány kérdés: Milyen hiányosságokat látnak, mit javasolnak a hallgatók?

Kezdjük talán a kritikával. Elég lesújtó kritika magában véve az a tény is, hogy a 320 kitöltött kérdőíven csak 149-en méltatták válaszra az egyetemmel kapcsolatos kérdéseket, míg a többi kérdésre általában kielégítő feleleteket kaptunk. Tehát nem lehet a hallgatót egyszerűen „nihilizmussal" vádolni. Ha valakit egy dolog nem érdekel, korántsem biztos, hogy az közömbösségből fakad. Lehetséges az is, hogy voltak már rossz tapasztalatai. A válaszolók közül is csak két fő (1,25 százalék) okolja egyoldalúan a diákokat kulturális életünk elparlagiasodásáért.

Persze, sokkal érdekesebbek számunkra a konkrét kritikák, hiszen ezek alapján lehet a hibákat kijavítani.

52-en (35 %) okolják a rossz szervezést, helytelen propagandát és a kari, alapszervi kultúrosok hanyag munkáját.

Az érdekes és jó darabokra nem lehet jegyet kapni az egyetemi közönségszervezőnél. Sokan szeretnének többször részt venni az Egyetemi Színpad rendezvényein, de ide szintén nehéz jegyet kapni. A kultúrosztály sokat segíthetne ezen is.

35 ember (23 %) hibáztatja a műsorpolitikát. Például: „többet is el tudnánk képzelni, mint hogy minden ünnepély után fellép az ének- és táncegyüttes".

Gyakrabban szeretnénk látni a színjátszócsoport szereplését, bemutatóit. Egy megszívlelhető vélemény:

„Ha az évi három-négy várhatóan érdekes műsorból kettő nem sikerült, az már a „többség" és elveszi a hallgatók kedvét a további próbálkozástól, sőt rossz tapasztalatukat tovább is adják. De ha ugyanez a kettő például 10—15 rendezvény közül kerül ki, akkor elenyésző csekélység..."

Néhányan kifogásolják, hogy a műsorok „nem elégítenek ki tömegigényt". Ezzel nem lehet egyetérteni. Nem *csak* az lehet jó műsor, amin tömegek vesznek részt. Ha az előadás 30—40 fiatalnak élményt jelentett, vagy tetszett egy szavalódélután, az már „megérte", nem is beszélve a tömegigény esetleges nívótlanságáról.

53 hallgató (36 %) szeretne több irodalmi, művészeti előadást, beszélgetéseket meghívott művészekkel, vitákat filmről, színdarabról, könyvről, folyóiratról, sokan keveslik a hallgatók érdeklődésének kihasználását. Hiányolják a színvonalas, élénk vitákat, illetve javasolják „szűkebb kultúrcsoportok" önképzőkörök kialakítását.

Utoljára maradt egy igen gyakran emlegetett hiányosság: nincs egészséges, normális klubéletünk, „nincs helyünk".

Sok érdekes javaslatot találunk a hallgatók válaszai között: Leggyakrabban ajánlott rendezvényformák: kiselőadás, beszélgetés, *vita*. Néhányan szeretnének hangversenyeket (zenekarral, vagy magnóról). Elég gyakori kívánság kisfilmek vetítése (külföldi és belföldi egyaránt, de főképpen a Balázs Béla Studió kisfilmjeit szeretnék látni).

Melyek a hallgatókat leginkább érdeklő előadástémák?

Az erkölcs (eszmény, életcél, becsület, huliganizmus stb.), művészettörténet, modern képzőművészet, általában a marxista esztétika (de főképpen a filmesztétika), filmművészet, mai magyar és külföldi irodalom, a politika szerepe társadalmunkban, időszerű politikai kérdések, filozófiai előadások, pszichológiai ismeretterjesztő előadások. Ime a témák papíron hevernek, csak jó előadókat kell keresni...

Rendkívül változatos szakkör-önképzőkör javaslatok érkeztek be. Ehhez persze — tényleges beindulás esetén — előzetes felmérést kellene végezni, a jelentkezők várható számának megállapítására. Feltűnően sokan vennének részt irodalmi körben, közkedvelt a nyelvi kör, egyesek szeretnének fotoszakkörben, képzőművész-, illetve amatőrfilm-körben részt venni.

Lám, mennyi érdekes javaslat — és ez csak a nagyja. Igény van. Sokkal jobban ki kellene és lehetne használni — éppen kulturális téren — az úgynevezett „szabad hónapokat". Vizsgaidőszak, vagy dolgozatinvázió alatt kevesebben szakítanak időt például egy-egy előadásra. — Hát még, ha az előadó, vagy a téma is gyengének ígérkezik! De az sem megoldás, ha mindig a jövő félévtől várjuk a kultúrélet fellendülését. A kedvezőtlen feltételek dacára az egyetem falain belül is tudnánk megfelelő szórakozási, művelődési lehetőséget biztosítani.

Az igények legalábbis ezt tükrözik.

Major Éva

Aula és klub nélkül...

Október elején, amikor a Mező Imre kollégium diákbizottsága féléves munkatervét készítette, többek között olyan javaslat is elhangzott, hogy a kollégium színháztermében rendszeresen teadélutánokat kellene rendezni. A tavalyi kellemetlen tapasztalatok alapján az egyetemen megszüntették az ötórai teát, sőt, azóta egyéb korlátozásra is kényszerültünk...

Széles körű megvitatás után az ötletet a lakógyűlés is örömmel fogadta. Igy ma már havonta kétszer, minden második hét szombati napján, este héttől tizenkettőig, rendelkezésünkre áll a színháztermünk.

Elhatároztam, hogy körülnézek egy ilyen estén. Az első benyomások kissé lehangolók voltak. A mintegy harminc jelenlevő között összesen négy közgazdászt sikerült felfedeznem. Bal oldalt egy Beatles-frizurás srác sóhajtott.

Aztán 10 óra felé közgazdászokat is bőven láthattunk és mintegy 150-en táncoltak. A hangulat fokozatosan emelkedett, talán azért, mert az eredetileg tervezett üdítő italok helyett sört és bort fogyaszthattunk. Mégis volna egy megjegyzésem: Hagyjuk ki a bort a játékból — mármint arra a borra gondolok, melyet árusításra beszereztünk. Hogy miért? Akit érdekel, kóstolja meg.

A zenekar hétről hétre összehangoltabb játékkal szórakoztat, csak ne tartanák a teadélutánt próbának, néha egész rövid zenélés után is szünetet tartva.

Mindent egybevetve, jól bevált ez a szórakozási forma. Van azonban a „ház" lakóinak egy könnyen megérthető kifogása a színháztermében tartott rendezvényekkel kapcsolatban. Mióta az egyetemen mindennemű klubdélutánt és bált letiltottak, színháztermünk forgalma fokozódott. Kéthetenként szombaton alapszervi kari táncestek kerülnek megrendezésre, sajnos, nem éjfélig. Az aludni kívánók „számára" bömbölő zene csak a hajnali órákban hallgat el. Kérésük, hogy minden rendezvényt csak éjfélig engedélyezzenek.

—petres—

Kulturális bizottság alakult

Az egyetemi kulturális élet elvi és gyakorlati irányítására kulturális bizottság alakult. Elnöke Bikics István docens, az ipari kar dékánja, a technológiai és áruismereti tanszék vezetője.

A bizottság titkára Éliás István, a KISZ VB kultúrosztály vezetője. Tagjai: Deák Károlyné, a szakszervezeti bizottság kultúrfelelőse, Radó Sándorné, az énekkar tanárvezetője, Mathay Antalné, a táncegyüttes tanárvezetője, Köves Teofilné, a színjátszócsoport tanárvezetője, Király Attiláné, a klub tanárvezetője, Paukó András, az ipar kari dékáni hivatal főelőadója, Biró Emma, a tánckar ifjúsági titkára.

A kulturális bizottság november 26-án tartotta alakuló ülését, amelyen megvitatták az 1964—65-ös tanévre szóló kulturális költségvetést, valamint a művészeti csoportok, a KISZ VB kultúrosztály, a klub és a szakszervezet munkatervét.

A most létrehozott új szerv feladata lesz összehangolni az egyetemen folyó sokirányú kulturális tevékenységet, irányítani a kultúrmunkát, és gondoskodni annak anyagi és személyi feltételeiről.

Fiatalság, szórakozás, problémák

Minden szerdán, szombaton és vasárnap ötórai tea. Belépés csak diákoknak — hírdeti a VIII. kerületi Pannónia bisztró bejáratán a felirat.

Belépünk. Az elektromos gitárok vad zenéjétől hangos teremben, jólöltözött fiatal fiúk és lányok táncolnak. Megtudtuk, hogy a helyiséget a fenti napokon a KISZ rendelkezésére bocsátották.

Részletesebb tájékoztatás végett felkerestük Borbély, Moldován és Pollák elvtársat, a KISZ budapesti, illetve VIII. kerületi központjában.

— *Milyen céllal hozták létre ezt az ifjúsági szórakozóhelyet?* — tettük fel az első kérdést.

— A fiataloknak speciális szórakozási igényeik vannak. Ezek kulturált körülmények közötti kielégítése fontos feladat. A KISZ Központi Bizottsága foglalkozott a fiatalság szabadidejének hasznos felhasználásával. Határozata értelmében a főváros minden kerületében létre kell hozni egy, a KISZ irányítása alatt álló szórakozóhelyet, a 16—22 éves korosztály számára. Ennek eredményeként kapta meg a KISZ heti néhány alkalomra a Balaton éttermet, az Országház éttermet, és a Pannónia bisztrót. A felmerült problémák leküzdésével célunk, hogy Budapest minden kerületében ifjúsági szórakozóhelyeket nyissunk meg.

— *Milyen nehézségek akadályozzák a megvalósítást?*

— Legnagyobb problémát a vendéglátóiparral folytatott megbeszélések, viták jelentik, mert általában rossz hírű, eldugott és nem valami ízléses helyeket ajánlanak fel, amelyek mindenre alkalmasak, csak kulturált körülmények közötti szórakozásra nem.

Pollák elvtárstól a bennünket elsősorban érdeklő Pannónia bisztróról érdeklődtünk.

— Ez év október közepén kaptuk meg a helyiséget, heti három estére — kezdi válaszát. — Eredeti elképzelésünk szerint itt csak középiskolásoknak biztosítottunk volna szórakozási lehetőséget, mert ennél a korosztálynál érezzük legszükségesebbnek a szórakozással egybekötött nevelőmunkát, és nekik van a legkevesebb lehetőségük a közös szórakozásra. Ez nem jelenti azt, hogy az egyetemisták és a munkásfiatalok számára nem akarunk hasonló körülményeket termteni. A Pannónia bisztro 1500 klubtagsági igazolványa közül 300 darabot bocsátunk az egyetemisták rendelkezésére. (Szerkesztői megjegyzés: az étterem férőhelyeinek száma: 350—400).

— *És itt milyen körülmények között szórakozhatnak a fiatalok?*

— Minden szerdán kultúrestet tartunk, ismert művészek, sportolók felléptével, akik elmesélik pályafutásuk, életük legérdekesebb állomásait, élményeit. Alkalmat adunk fiatal költők; énekesek szereplésére; akik többnyire itt kerülnek először a nagyközönség elé. Minden szombaton és vasárnap táncos összejöveteleket tartunk. A „Sirius" zenekar játszik. Szivesen adunk lehetőséget eddig még ismeretlen, amatőr zenekaroknak arra, hogy a legszigorúbb kritikusok, a fiatal közönség elé álljanak tudásukat bemutatni.

Szeretnénk továbbá egy „Libressó"-t létrehozni. Ez zenés szórakozóhely lenne, diákzsebekhez szabott árakkal, ahol kisfilm-vetítéseket is tartanánk.

— *Próbáltak-e más, az igényeket „mennyiségileg" is kielégítő lehetőségeket teremteni?*

— Igen, már tavaly is szerettük volna a Nagyvárad téri Asztalos János-parkot megszerezni. Az volt az elképzelésünk, hogy itt a táncbelyiségen kívül olvasóparkot létesítünk, a tavon pedig csónakázási lehetőséget biztosítunk. Ezt bizonyos adminisztratív problémák miatt még nem sikerült megoldani.

A tervek szépek, de elgondolkodtató, hogy a KISZ Központi Bizottsága majdnem két éve hozta meg határozatát és a megvalósítás igen lassan cammog, rengeteg akadályba ütközik. Mikor értik meg végre az illetékesek, hogy a pénzszemlélet ablakán át nézve, talán rossz üzletnek elkönyvelt ifjúsági szórakozóhelyek létesítése társadalmi szinten megéri a befektetést.

És ha majd a „legnehezebb korosztály" intézményes szórakoztatása és szórakoztatáson keresztüli nevelése viszonylag megoldott kérdés lesz, akkor majd mi, egyetemisták is remélhetünk, hogy talán... esetleg... felmerülhet a gondolat olyan szórakozóhelyek létesítésére, amely az egyetemi fiatalok találkozóhelye lehetne, kikapcsolódást, kulturált szórakozást biztosítva.

Balatoni András

Szerelmi költészet

Ezzel a címmel tartotta bemutató előadását a tatabányai Ifjúsági Bányász Színpad. A fiatal együttes vezetője egyetemünk két volt hallgatója: Éless Béla és Laurencsics Gábor. A műsort a Makarenko utcai közönség érdeklődéssel fogadta. A szereplés viszonzására színjátszóink december 3-án önálló estet adtak Tatabányán.

Vallomás

A kari vezetőség megbízott, hogy szervezzem meg az akciót. Vállaltam, mert „lelkes srác" vagyok, és helytelenítem, hogy egyetemünkön hiányos a KSZ-élet. Az irodalomhoz ugyan nem sokat értek, nem is igen van időm olvasni, de a Részeg esőt olvastam, és tetszett. Az a néhány KISZ-csoportvezető, aki eljött a félévi munkatervek megbeszélésére, szintén azt mondta, hogy az előadás biztosan érdekelni fog mindenkit.

Szólok mindegyik csoportvezetőnek, kultúrosnak, csinálunk néhány plakátot, meghírdetjük a „Közgazdász"-ban... Mi kell még?

Meg kell hívni az előadót.

Kétnapos telefonálgatás után sikerült is... Mikor ér rá Darvas elvtárs?... Csak pénteken délután? Igen, jó lesz. Félháromkor. Nagyon szépen köszönöm. A kérdéseket is összeírom. Viszonthallásra!

Hűha! Ma kedd van, jövő szerda helyett, most pénteken. Sebaj! Holnap kinn vannak a plakátok, péntekig mindenki háromszor is olvashatja. A szünetekben kérdéseket is gyűjtöttem. Először az egyéni agitáció módszerét próbáltam. Odamentem néhány KISZ-taghoz, és megkérdeztem, hogy akarnak-e kérdezni valamit Darvas elvtárstól, de senki sem akart. A jó KISZ-funkcionárius nem csügged, én is kiírtam a táblára, hogy óra után maradjanak az előadóban.

Sokáig tartott, amíg annyira elcsöndesedtek, hogy megkérdezhettem, akarnak-e kérdezni valamit Darvas elvtárstól, de senki sem akart. Csak felháborodtak, hogy a franc egyen meg, mármint engem (nehogy félreértse valaki, csakis engem), amiért ilyen hülyeséggel lopom az idejüket. Na, de — kezdtem mondani — kedves elvtársak — ám mindenki zajongott, és mentek kifelé, — Izé... az Írószövetség elnöke! Valaki odakiabálta: „Olvasd el inkább a Zabhegyezőt!"

Nagyon elcsüggedtem. Ha holnap sem mondanak kérdéseket, akkor mi lesz? És olyan kellemetlen, mert már alig akarnak szóba állni velem. Meg ki is gúnyolnak. Csak tudnám miért KISZ-tagok, ha nem érdekli őket semmi, bármit szervezünk.

Egész szerda délután olyan elkeseredett voltam, hogy csak na! Honnan fogok én kérdéseket szerezni Darvas elvtársnak? Pedig neki az kell. Mondta, hogy ő nem szeret előadni, csak a kérdésekre válaszolni. Akkor legalább feltételezheti, hogy válasza érdekli a hallgatóságot.

Ha lesz! Hű, a nemjóját! Erről el is feledkeztem! Uramisten, ha nem olvasták a könyvet, ha nem akarnak kérdezni tőle semmit, akkor lehet, hogy el sem jönnek? Vakargattam szép szorgalmasan a fejemet, és eszembe jutott, hogy de jó lenne, ha addigra hajszálaimból szép, rendes KISZ-tagokat lehetne csinálni.

Mondtam is a szervező titkárnak, este a menzán, hogy fejünk felett sötét felhők gyülekeznek, de ő nem mondta, hogy másnap esőkabátban kell kivonulni, hanem azt mondta, hogy Darvas elvtársnak nem mondhatjuk, hogy ne jöjjön, mert az leégés. A kari titkárnak is hiába mondtuk, az is csak egy (eins) ember.

Kár töprengeni máson, mint a kérdéseken. Mert azt mondta a titkár, hogy majd mi kitalálunk néhányat.

Péntek délután félháromkor a 247-ben csak néhányan voltak. Megindult az eszmei offenzíva a helyzet megmentésére. A szomszéd teremben az általános kari I/3-as alapszervezetnek lett volna gyűlése. És ők elég sokan voltak. Igen — gondoltam — őket még nem rontotta el a felsősök propagandája. Összevontuk a két csoportot, és így sikerült megmenteni a becsületet.

Darvas elvtársat kétszer is igen nagyon megtapsoltuk.

Nem tudom miket mondott, mert egész idő alatt azon töprengtem, hogy mit fog csinálni a KISZ a továbbiakban.

★

Az illetékesek helyett elmondta:

Kékesi József

AMATŐRFILMEZÉS

A film az a művészet, amely a legszélesebb tömegekhez szól. Az idei amatőr filmfesztivál ismét az amatőr filmezésre irányította a figyelmet. Jelentőségét főleg egy, a filmhez értő bázis kialakításában kell keresni, amely képes utánpótlást szolgáltatni a filmművészet számára, és amelyre, mint közönségre a filmművészet haladó irányzatainak építeni lehet.

Hiszen a legtöbb művészet fejlődésének, magasabb színvonalra való emelésének egyik jelentős akadálya a meg nem értés.

Az amatőr filmezés nevelő, ismeretterjesztő, ízlésformáló jellege ma már vitathatatlan.

Az amatőrök a filmezést nem csupán szórakoztató időtöltésnek tekintik, hanem a művészi kifejezés lehetőségének is. Persze, ez a lehetőség rendkívül csábító és sokszor helytelen irányba tereli a kezdőt. A művészi kifejezésre való törekvés — megfelelő alap és képzettség nélkül — gyenge utánérzésekhez, nívótlan történetecskékhez vezet, ami már nem szolgálja az amatőr filmezés igazi célját. A magyar amatőr filmesek, ötletek, téma szempontjából jobban állnak, mint a környező szocialista országok amatőrjei. De szembetűnő a technikai színvonal lényeges különbsége, sajnos, az ő javukra.

A Brnói Filmfesztivál német és cseh filmjei ragyogó technikával készültek.

Sajnos, az amatőr filmezés anyagi problémái nem minden esetben engedik meg a maximális igényeket kielégítő technikai berendezések alkalmazását.

A külföldi amatőrfilmezés kiváló technikai színvonalát az anyagi eszközök bőségének köszönheti. Hazánkban közel tízezer felvevőgép van magánkézen. Az ELTE Amatőr filmklub körülbelül 450 aktív amatőrt tart nyilván. Az aktív filmesek viszonylag kis száma szintén anyagi okokra vezethető vissza.

Joggal vetődhet fel a kérdés, hogy egyetemünknek miért nincs filmköre, amikor az Eötvös Loránd Tudományegyetemnek, a Budapesti Műszaki Egyetemnek — és még sorolhatnám tovább — jelentős, és nyugodtan állíthatjuk, az ország határain túl is ismert filmköre van.

Próbálkozások persze már nálunk is történtek.

Először a Makarenko utcai kollégiummal közösen akartunk filmklubot létesíteni. Ez nem járt sikerrel.

A múlt évben az Akadémia küldött volna előadót, sőt vele együtt felszerelést is. De az egyetem nem vállalta az előadások és a nyersanyag költségeinek fedezését. Így a tárgyalások abbamaradtak és a mai napig nem sikerült filmklubot létrehozni.

A KISZ-nek sem lenne érdektelen foglalkozni a problémával, hiszen minden egyetemen a filmklub a KISZ védnöksége és irányítása alatt működik.

— Szerda —

Index-statisztika

Ezúttal nem a statisztika indexszámairól van szó, hanem egy közgazdász hallgató indexében található adatok alapján készült statisztikáról. A statisztikai tanszék egyik dolgozója egy IV. éves levelező hallgató indexét — lévén ez a hallgató a tanszék „régi ismerőse" — írásbeli vizsga közben áttanulmányozta. Ennek során — statisztikus voltát meg nem tagadva — gyakorisági sorba rendezte a vizsgaeredményeket, és átlagot számított belőlük. Minthogy a szóban levő hallgató kétszer ismételt félévet, eddig már nyolc félév eredményei szerepelnek indexében. A nyolc félév alatt összesen 45 vizsgát tett le, amelyek megoszlása érdemjegy szerint a következő:

Eredmény	*Vizsgák száma*	*Ebből 1963—64 II. félévben*
jeles	*1*	*—*
jó	*2*	*—*
közepes	*6*	*1*
elégséges	*18*	*2*
elégtelen	*18*	*6*
Összesen	*45*	*9*

A 45 vizsga átlageredménye: 1,89.

Kitartó hallgatónk ez alkalommal egy ismételt félévben (illetve a megismételt félév befejezése után néhány hónappal) harmadik utóvizsgáját készült letenni statisztikából. A 46. vizsga után a fenti statisztika természetesen módosult. Így pl. az átlag 1,87-re csökkent, és az 1-es osztályzat lett a módusz.

Házi feladat a „KÖZGAZDASZ" olvasói számára:

Számítsuk ki, hogy

a. hogyan sikerült a harmadik utóvizsga statisztikából?

b. hányszor kap még ez a hallgató utóvizsga-engedélyt?

Az esti hallgatók problémáiról

László Imre, rektorhelyettes az idén is összehívta az immár hagyományossá vált értekezletet — az estiek „panasznapját" — melyen az esti hallgatók képviselői, valamint az egyes tanszékekről az esti oktatásban érdekelt oktatók vettek részt. A november 27-én tartott értekezleten esti hallgatóink a problémák ismertetése mellett azt is elmondták, hogy mit találtak jónak. Az oktatók válaszai tisztáztak egyes félreértéseket, tanácsokat tartalmaztak egyes problémák megoldására. László elvtárs vitaindítója és összefoglalója az eddigi eredmények felmérését, a jövőbeli kilátások és feladatok áttekintését, valamint egyes problémák megoldását segítette elő.

A hallgatók észrevételei között szerepelt pl., hogy egyes nehezebben tanulható tárgyakból kevés a gyakorlat, és hogy gyakran éppen ezen tárgyak órái olyan időpontban vannak, amikor már a legfáradtabbak a hallgatók.

László elvtárs válaszában hangsúlyozta, hogy a heti 12 órával való gazdálkodást a jövőben meg kell javítani. Felvetette annak lehetőségét, hogy a hallgatók választhassanak, hogy a heti óraszám egy bizonyos részét, milyen tárgyakra fordítják.

A hozzászólásokból és válaszokból kiderült, hogy mind a hallgatók, mind a tanszékek kívánatosnak tartják az esti hallgatók és a tanszékek közötti kapcsolat szorosabbá tételét. Szó volt a közgazdász diploma nagyobb megbecsülését célzó intézkedések szükségességéről — és ez alkalommal sem maradhatott ki a panaszok lajstromából a rossz jegyzetellátás.

Pozitívumként hangzott el, hogy az esti hallgatóknál az utóbbi években a lemorzsolódás mértéke nem múlja felül lényegesen a délelőttiekét. De ennek értékét erősen lerontotta az, hogy az elmúlt tanévben sem sikerült rendet teremteni az esti és levelező hallgatók vizsgái körül. A vizsgahalasztási kérelmek nagy tömege érkezett be, amelyekből „kiderül", hogy hallgatóink és családtagjaik igen nagy hányada — a tanulást különösen gátló súlyos betegségekben szenved. A rektorhelyettes nyomatékosan kijelentette, hogy a folyó tanévben minden lazaságot felszámolnak ezen a téren.

A közel négyórás értekezlet jelentőségét növeli, hogy az Egyetemi Tanács december havi ülésén megtárgyalja az esti oktatás problémáit.

K. P.

Felszólalás

Az esti hallgatók igen sok problémával küzdenek, amíg eljutnak odáig hogy levizsgázzanak. A tanszékek túlnyomórészt megértik a nehézségeket és ki-ki a maga módján segít is a felkészülésben.

Mégis adódik és adódhat sok egyéni és csoportos probléma. E problémák összegyűjtője és továbbítója a csoportbizalmi.

Alig várták a bizalmiak, hogy a tavaly elmaradt rektorhelyettesi értekezleten felgyülemlett problémákat elmondhassák.

Utólag értesültünk arról, hogy az értekezleteket megtartották. Nélkülünk. Ok: Csak a kitűnő és jeles rendű hallgatók véleményére volt kíváncsi az értekezletet összehívó rektorhelyettes elvtárs.

Ezek a tanulók valóban sok problémával küzdenek meg, eredményeik szerint kitűnő vagy jeles eredménnyel. Mégsem ad az általuk elmondott — bár bizonyára a mi elképzelésünket is fedő — vélemény reális képet. Mert mi van a gyengébb eredményű hallgatókkal? (Nem is biztos, sőt általában nem azért gyengébb eredményűek, mert lustábbak.) Bizonyára nekik több a problémájuk, sőt kevésbé kitűnő vagy jeles módon birkóznak meg e feladatokkal.

Miután a mi csoportunkban — tanulmányi eredményei alapján — senkit sem hívtak meg, mi lesz a mi csoportunkkal? Vagy talán a mi véleményünkre nem kíváncsiak?

Javasoljuk, hogy a jövőben csak a kitűnő vagy jeles tanulók legyenek bizalmiak és így mód nyílik arra, hogy minden csoport elmondhassa, évenként legalább egyszer, a legfelsőbb vezetőknek is problémáit.

Általános kari esti tagozat II/1. csoportja

PANASZOK — RÖVIDEN

Az elmúlt héten bejött szerkesztőségünkbe egy esti hallgató és arra kért bennünket, írjuk meg az estiek néhány problémáját, hátha felfigyelnek rá az illetékesek és tudnak valamit tenni érdekükben. Ime, az észrevételek.

1. Az új házirend bevezetése óta nagyon kényelmetlen helyzet állt elő. A tantermekben nem lehet leülni tanulni, mert óra után távozni kell onnan és az ajtót bezárják. A könyvtárban ugyanakkor reménytelen kísérlet ülőhelyet találni, és ha lenne is, sokan képtelenek akkora zsúfoltságban elmélyülni. Otthoni tanulásra a legtöbb esetben szintén nincsenek meg a feltételek. Ez a helyzet tehát nagyon kényelmetlen és nem segíti a tanulást. Legalább azt lehetne megtenni, hogy néhány termet tanulóvá nyilvánítsanak, mint régebben erre már volt példa.

2. A tanszékek fogadóórája az esti hallgatók többsége számára rossz időpontban, túlságosan korán van. Ellentmondásos az is, hogy miközben a fogadóórák alig vannak kihasználva, például a/filozófia tanszéken egyáltalán nincsenek kiírva az időpontok.

A matematika tanszék pedig túlterhelés miatt esti hallgatók részére nem tud fogadóórát adni, és ezt a tényt a csütörtöki konzultáció sem képes enyhíteni.

3. Állandó probléma a jegyzetek beszerzése. A kérdés azonban úgy is felmerül, miért ne lehetne a jegyzetekből nagyobb példányszámot rendelni, ami elég lenne a következő tanévre, hiszen rendszerint csak változatlan utánnyomásról van szó.

(F)

Spanyol nyelvi kör

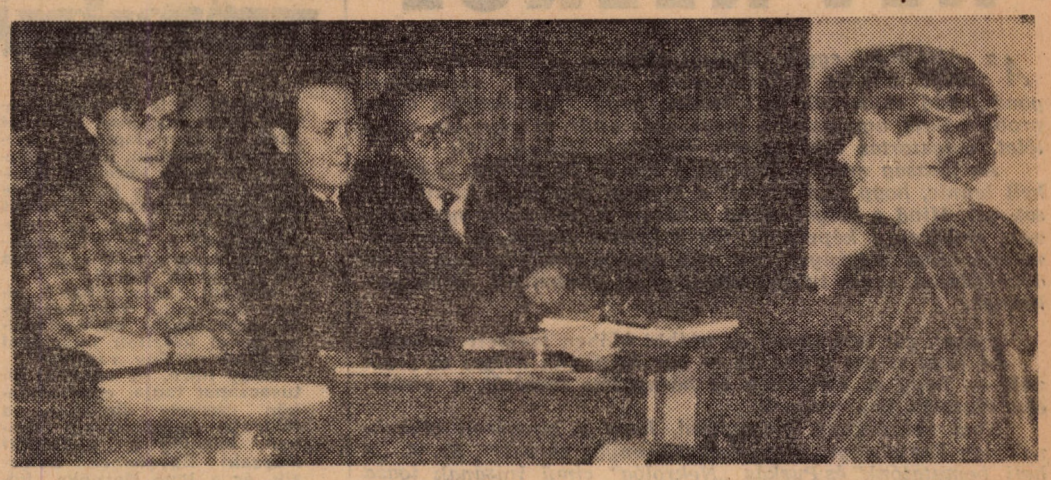

Nagy sikerrel tartotta meg kubai élmény beszámolóját Lengyel Péterné tanársegéd. A tanárnő egy évi kinntartózkodásáról adott kiselőadását kubai lemezek, valamint diavetítés tette érdekesebbé.

KLUBEST A BARÁTSÁG HÁZÁBAN

Még két hét sem telt el az orosz nyelvi kör első megmozdulása óta, és az MSZBT székháza újra vendégül látta nyelvi körünk tagságát. Ezúttal egy Ogyesszából érkezett, főként orvosokból, egészségügyi dolgozókból álló szovjet turistacsoporttal találkoztunk. A részvevők között más egyetemek hallgatói is képviseltették magukat.

A klubest rövid, jól megrendezett műsorral kezdődött, de a program érdekesebb része csak ezután következett: szellemi vetélkedő szovjet és magyar részvevőkkel. A zsüri elnöke a szovjet turistacsoport vezetője volt, ugyanis az orosz nyelven összeállított kérdések, irodalom, művészet, technika, földrajz, politika, elsősorban a Szovjetunióval foglalkoztak. A játék levezetése jó nyelvkészséget és találékonyságot kívánt. Keszthelyi Judit kiválóan oldotta meg ezt a feladatot.

A vetélkedőt végülis Szalai József másodéves nemzetközi szakos hallgató nyerte meg, a győztesek könyvjutalomban részesültek.

Ezután csoportos társalgás kezdődött az est szovjet és magyar részvevői között, különböző témákról. (A társalgás során olyan kellemes légkör alakult ki, hogy a klubestet meg kellett hosszabbítani, így körülbelül fél 11-kor indultunk haza.)

Az orosz nyelvi kör másodék rendezvénye is kellemes emlék marad azoknak, akik ott voltak.

Ny. L.

Korbácsos ének

Irodalmi Színpadunk december 10-én, csütörtökön este 7 órakor, a Makarenko utcai Mező Imre kollégium színháztermében bemutatja a Korbácsos ének című irodalmi műsort.

Az összeállításban Bertolt Brecht, Eluard, Aragon, Győre Imre, Paul Celan, Csoóri Sándor, Garai Gábor, Nazim Hikmet, Radnóti Miklós, Pablo Nehruda, Rozsgyesztvenszkij, Dürrenmatt művei szerepelnek.

A műsort Vadász Gyula rendezte.

Megbeszélés külföldi hallgatókkal

Több mint egy hónap telt el azóta, hogy a külügyi csoport fehérasztal-találkozóra hívta egybe az egyetemünkön tanuló külföldi hallgatókat. A kellemes, baráti légkörű találkozón számos komoly kérdés merült fel; a külügyi csoport felelősei ígéretet tettek az elhangzott kérdések megválaszolására, és a külföldi hallgatókat érintő problémák megoldására. Ez alkotta a november 27-én megtartott munkaértekezlet témáját.

Pócsik Ilona, a külügyi csoport vezetője tartott beszámolót az eddig végzett munkáról. Beszámolójában kitért a külföldi hallgatók számára szervezett konzultációkra, tisztázta a felmerült problémák megoldhatóságát, megjelölte a bizottság előtt álló perspektivikus feladatokat.

A beszámolót vita követte. A külföldi hallgatók részéről számos hozzászólás, javaslat, kérés hangzott el, amelyekre Nyusztay László, a külügyi csoport szervező titkára válaszolt.

A továbbiakban dr. Szentes Tamás, a világgazdaságtan tanszék adjunktusa, a külföldi hallgatók patronálója beszélt a csoport tevékenységéről. Érintette a gólyabáli események káros tapasztalatait, tisztázta az ezzel kapcsolatos téves általánosításokat, helytelen nézeteket. Elmondta, hogy a külügyi csoportra még számos, nagy jelentőségű feladat vár a külföldi hallgatók segítésében, támogatásában.

Az értekezlet ezután megválasztotta a külügyi csoport mellett működő barátság bizottságot, amelyben az egyes országokból érkezett külföldi hallgatók egy-egy fővel képviseltetik magukat. Az új bizottság munkája minden bizonnyal segít majd a szervezésben, a feladatok megoldásában. Elnöke Ambito Adundo, helyettese Emil Housni.

A soron következő feladatok rögzítése után, az értekezlet befejezte munkáját.

Ny. L.

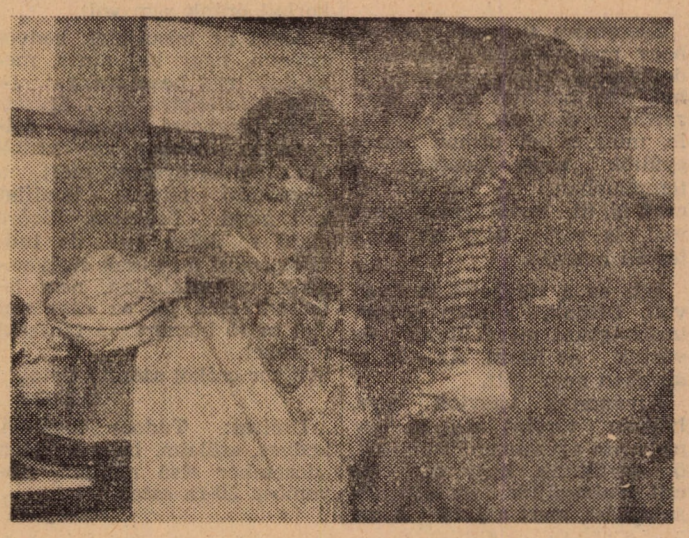

Ketten egy ellen — a laborban

Ralf Dahrendorf:

Munkásfiatalok nyugatnémet egyetemeken

III.

Tanulmányának befejező részében Ralf Dahrendorf, a tübingiai egyetem szociológia professzora összefoglalja következtetéseit.

Bármilyen mérce szerint nézzük, született tehetségek között is van szociális rétegeződés. A német diákság szociális rétegeződése azonban igen aránytalan. Ez a megfigyelés volt meggondolásunk egyik kiindulópontja, melynek eredményét háromféle vonatkozásban foglalhatjuk össze:

1. Mivel magyarázható a munkásgyerekek csekély száma a nyugatnémet egyetemeken?

2. Mit jelent ez a magyarázat a német társadalom jellegére vonatkozóan?

3. Hol keresendő a fennálló viszonyok megváltoztatása?

Hogy a német munkáscsaládok nem hajlanak a továbbtanulás felé, és hogy a német művelődési intézmények nem igénylik a munkásfiatalokat, inkább egy tautologikus kijelentés.

Az a látszat, hogy mindkét intézményben (a munkáscsaládban és az iskolákban) ugyanaz a kulturális vonás hat, ami a munkásgyerekek képzésével szemben áll. Sok munkás hitének, „a gazdagok" tervszerű előnybe részesítéséről, megfelel a tanító meggyőződése a munkásgyerekek tehetségtelenségéről.

Az ilyen kijelentések mögött azonban nem az a szándék áll, amely a jelenlegi helyzet károsultjait keresi. A német egyetemista munkásgyerekek problémája nagyon fontos, mert ez minket, mint egy szonda, társadalmunk rákfenéjéhez vezet el, amit én német elmaradottságnak nevezek.

Megfigyelhető, hogy Németország az az ország, ahol a legkevesebbet beszélnek a szociális esélyek egyenlőtlenségéről, és ahol ezek az egyenlőtlenségek a legkifejezőbbek.

A mi társadalmunk elmaradottsága egyáltalán nem abban van, hogy ez az egyenlőtlenség létezik, hanem sokkal inkább abban, hogy nem ésszerűen fejtették ki, hogy aztán legyőzhessék.

Sok gyakorlati következtetést lehet meggondolásunkból levonni. Én ezeket két területre korlátozom, ami számunkra elsőrendű fontosságúnak tűnik, hogy a német egyetemista munkásgyerekek számát növeljük és a német társadalom művelődési tárházának megnyitásához hozzájáruljunk.

A munkáscsaládok esetében mindenekelőtt fel kell számolni a nagy információs elmaradottságot. Jobb, szélesebb információt a művelődési lehetőségekről, a képzési előfeltételekről.

Fontos lenne, függetlenül az iskolától, a szakmai tanácsadás mintájára egy művelődési tanácsadó szervezetet létrehozni, amely lehetőség szerint egy családot sem hagyna ki gondoskodása alól.

A másik döntés, amely a mi fejtegetésünk alapján kínálkozik, a művelődési intézményeket érinti. Itt mindenekelőtt a vizsga és a kiválasztási rendszer személyes jellegének megszüntetése szükséges, miáltal szakszerűbb tehetségkiválasztás válik lehetővé.

Ez nem követeli semmiféle jelenleg fennálló intézmény megszűnését, hanem csak annak kiegészítését. Vajon kívánatos-e vagy sem, *„hogy a munkásgyerekek részesedése a német egyetemeken növekedjen"*, ez nem a tudományos döntés dolga. Mégsem csinálhatok titkot abból, hogy egy ilyen fejlődés kívánatos lenne.

(A Die Zeit című nyugatnémet hetilapból rövidített fordítással átvéve.)

Fordította: Zelnik János

Befejezetlen gondolatsor

„Ha a lakosságnak a fele a diákságnak csupán egy huszadát küldi az egyetemre, akkor az egészséges értelem kételkedik abban, hogy a szociális rétegződés szerinti tanulási lehetőségek a tehetséggel arányban vannak" — írja Dahrendorf.

Helyesen elveti a tehetség felbukkanásának örökléstani magyarázatát, hiszen nevetséges, hogy a szociológia biológiailag még ismeretlen, feltáratlan örökléstani problémára hivatkozzon, hogy a tehetséget meghatározó tulajdonságokat képviselő kromoszómák milyen valószínűséggel bukkannak fel az értelmiségi és a munkáscsaládoknál.

De hol keresi Dahrendorf a probléma megoldását?

Először is vádolja az elmaradottságot. *„Németország az az ország, ahol a legkevesebbet beszélnek a szociális esélyek egyenlőtlenségéről, és ahol ezek az egyenlőtlenségek a legkifejezőbbek."*

Vajos elég-e az, ha többet beszélünk róla? Attól talán a szociális esélyek egyenlőbbek lesznek? Nézzük csak a következő mondatot. Itt bizonyosodik be a marxizálás, a marxizmus tanainak felületes ismerete, vagy nem ismerete. Csak egy kicsit kell megpiszkálni, hogy felfedjük megalkuvó jellegét?

„A mi társadalmunk elmaradottsága egyáltalán nem abban van, hogy ez az egyenlőtlenség létezik, hanem sokkal inkább abban, hogy nem ésszerűen fejtették ki, hogy aztán legyőzhessék."

Tehát azért még nem elmaradott egy társadalom, hogy óriási egyenlőtlenségek vannak tagjai, különböző osztályai között, mind gazdasági, mind egyéb területeken. Majd, ha ésszerű, szép szónoklatokkal (ha erre egyáltalán lehetőség van), kifejtjük, azzal győzzük le.

„Az iskolának és az egyetemnek sokmindenben meg kell változnia" — írja Dahrendorf, de a következőkben már vissza is vonja. *„Ez nem követeli semmi jelenleg fennálló intézmény megszünését."* Tehát ez csak olyan reformajánlat, amely már születésében is halálra ítélt. Mindezek ellenére el kell ismernünk Dahrendorf bátor kiállását, azt, hogy jelenleg Nyugat-Németországban fel merj vetni és elemezni a munkásfiatalok helyzetét, a személyiség szabad kibontakozásának polgári joga, és annak szociális, anyagi megalapozása között tátongó óriási szakadék létét.

E bátorság azonban megtorpan, amikor a kiutat kellene megtalálni, kimondani.

Zelnik János

NÉV NÉLKÜL

Az újságírás egyik lényegi eleme a kritika. Az újságírónak mindig széleslátókörű, társadalmi méretekben gondolkodó embernek kell lennie, hogy fennakadjon olyan problémákon, amelyeket a megszokás eltűr, a helytelen szemlélet, magatartás kikényszerít. Ilyenkor bírálnia kell.

Az igazság mindig konkrét, s így a bírálatnak is annak kell lennie, hogy segítségével a hibákat elkövetők kijavíthassák azt. Mind a helyes, mind a hamis elvnek vagy gyakorlatnak, emberek a képviselői, így a kritika szükségszerűen személyek ellen is irányul, ami nem azonos azzal, ha valakit indokolatlanul, egyes tulajdonságai miatt piszkálnak, személyeskednek.

Lehet, sőt lapunknak az utóbbi időben szerzett tapasztalatai is azt mutatják — bár kritikánk helyes és jogos volt —, hogy az érintettek és környezete részéről, a bírálat éles elutasításban részesül.

Nem szándékunk bizonyítani, hogy a kifogásolt cikkeknek, így Rózsahegyi „Elefántcsonttoronyba zárva!?", Sz. Á. „E heti bemutatónk" és Puskás „Nekrológ" című írásának igaza volt. Önmagukért beszélnek.

Az ellenük elhangzott elsőszámú vád az, hogy ha nem is név szerint, de meglehetősen pontos személyleírással, illetve konkrét követeléssel támadtunk. Pedig ez csak így lehet! Különben nem ér semmit az egész, mert mint szürke szamár a ködben, eltűnik a megbírált a tömegben. Név, személy nélkül elvész a kritika értelme, mert a hiba kijavítása az egyes ember részéről mindig a környezet, a társadalom hatására történik, persze, ha az megköveteli.

A másik vád az, hogy milyen alapon tettük? Hogyan merészeltünk bántani valakit, milyen alapon avatkoztunk egy ember zavaros ügyeibe — a magánéletébe?

A vádakból kiderül, hogy a bírálat elutasítása, a kispolgári gondolkodásmódnak megfelelően, a tulajdon szentségén alapuló „magánélet sérthetetlensége" elképzelés szerint történt. A kapitalizmusban ez a vágy — a társadalmi és egyéni érdek ellentéte, a birtokolt pénzmennyiség nyomán kialakult hierarchia — bizonyos mértékig szükségszerű, de társadalmi méretekben sohasem (az uralkodó osztály számára is csak ideiglenesen és részlegesen) valósult meg.

Arról nem is beszélve, hogy ez az elképzelés társadalmunkban teljesen idegen. Igaz, a forradalom a tulajdonviszonyok megváltoztatásán alapul, de szükségszerű velejárója az embernek, mint társadalmi lénynek átformálása, megváltoztatása is. Ez minden forradalom után hosszú időt vett igénybe, és sohasem jelentette — annak ellenére, hogy a forradalmak mindig tömegmozgalmon alapultak —, hogy a tömegek a forradalmi változás pillanatában rendelkeztek az újnak megfelelő gondolkodásmóddal, erkölccsel.

De nem jelentette, és nem jelentheti számunkra sem, a régi erkölcs eltűrését, s azt, hogy engedjük vackán nyugodtan tespedni a kispolgárt!

Nem ártana, ha egyesek elolvasnák például a francia forradalom történetét, hogy csak egy, az évszázadok során klasszikussá lett történelmi példát idézzünk.

Az eszmei offenzíva, mind egyetemünkön, mind lapunkban meglehetősen erőtlen volt. De a szocialista erkölcs csíráinak lényeges alapelvei megsértése mellett nem mehetünk el szó nélkül. Különösen itt a mi egyetemünkön. Erre egyrészt tanulmányaink, másrészt jövendő munkánk kötelez, amely gyakran követeli meg részünkről a bírálatot, vagy annak meghallgatását, értékelését, a hiba kijavítását.

A kritika, legyen formája szatíra, glossza vagy egyszerű cikk, ami újságban jelenik meg, az ember jóra törekvésének mindig szükséges, nélkülözhetetlen eszköze.

Mindehhez még annyit, ha lapunkban egyszerre két „személyeskedő" cikk jelenik meg, akkor „kritikusaink" ne különkülön, csak saját személyes ismerőseiket védelmezzék.

K. J.

Politikai rejtvény

Lapunk mostani számában kétfordulós fejtörőt indítunk. Kül- és belpolitikával kapcsolatos kérdéseket teszünk fel. A külpolitikai rész kérdései összefüggésben vannak egymással, általában csak az előző kérdés helyes válaszainak ismeretében jutunk el a következőkhöz. A belpolitikai kérdések egymástól függetlenek. A helyes válaszokat mindkét esetben 2—2 ponttal jutalmazzuk. A pontverseny összesítésében az első három helyezett könyvjutalomban részesül.

Reméljük, hogy a rejtvénysorozat hasznos szórakozás lesz. A megfejtéseket legkésőbb december 15-ig, levelezőlapon vagy személyesen juttassátok el a „Közgazdász" szerkesztőségéhez.

Külpolitika

1. Az USA mely agresszív katonai tömbök tagja?
2. Melyik az a szövetség, amelynek neve a részvevő államok neveinek kezdőbetűiből tevődik össze?
3. Melyik másik katonai tömbben vesz részt a fenti szövetség országainak mindegyike?
4. Hol és mikor alakult meg ez az agresszív katonai tömb?
5. A fenti katonai tömbben melyik tagállamnak van legnagyobb területe, külbirtokkal együtt?
6. Mi ennek az országnak a fővárosa és körülbelül menynyi a lakossága?

Belpolitika

1. Melyik szerv alá tartozik a Tervhivatal?
2. Nemzeti jövedelmünk hány százalékát fordítottuk 1963-ban felhalmozásra?
3. Magyarország hány százalékát fedezi az ENSZ költségeinek?
4. Hány tagja van az MSZMP Politikai Bizottságának?
5. Hazánk jelenleg hány országgal tart fenn diplomáciai kapcsolatot?
6. Hány gazdasági minisztérium működik Magyarországon?

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX. Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Felelős szerkesztő: dr. Kahulits László
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában

TALÁLÓZÁS TESTVÉRLAPJAINKBAN

Korábban is több alkalommal átvettünk már cikkeket más egyetemi lapokból. Szeretnénk azonban, ha az egyetemi fiatalság közelebb hozásához lapunk is hatékonyabban járulna hozzá. Egymás életéről hírt adva, az eseményekről és a problémákról rendszeresen beszámolva ezt kívánjuk elérni.

Mostani számunkban kicsit önmagunk felé kacsintva, egyetemünk egykori hallgatójával készített interjúból közlünk néhány részletet.

Nagy Imre, az olimpiai öttusacsapat tagja, egyetemünkön szerzett diplomát, a földrajzi specializáció szakon. Jelenleg a Budapesti Műszaki Egyetemen dolgozik, és a Jövő Mérnöke közölte azt a beszélgetést, melyet az olimpia után vele folytattak. Igyekeztünk olyan részeket kiragadni, melyek a sportéletre vonatkozóan általánosabb érvényű következtetéseket is tartalmaznak.

— A magyar sportban kialakult egy olyan szokás, hogy a versenyek előtt nem nyilatkozunk, vagy ha nyilatkozunk is — nem mondunk semmit. Nos, mi ezzel a hagyománnyal szakítva, az olimpia előtt azt vallottuk, hogy a csapatversenyben nincs esélyünk az első helyre. Egyrészt, a már ismert fegyelmi okok miatt, másrészt a szovjet csapat kitűnő formája egy percig sem tette kétségessé, hogy csak a második helyért lehetünk versenyben. Ha a vívásban 600—700 pont előnyt tudunk szerezni, mint Rómában, akkor is csak megszoríthattuk volna Novikovékat. Sajnos, ezt a teljesítményt nem tudtuk megismételni. Vereséget szenvedtünk egy olyan csapattól, (Ausztria 8:1), amelytől nem lett volna szabad kikapnunk. Ebben a vereségben oroszlánrésze volt az inkorrekt bíráskodásnak — ez lelkileg nagyon éreztette hatását. A sorsdöntő mérkőzésen döntetlenül végeztünk a szovjetekkel, s bár a vitás vívás után vezettünk előttük, emberi számítás szerint ezt az előnyt nem tudtuk volna megtartani.

A teljesítmények között alig van különbség, néha csupán egy hajszálnyi — és ez elég a verseny eldöntéséhez. A bronzéremben ugyanannyi munka van, mint az aranyban. De itthon az ezüst és a bronz nem csillog úgy — csak az aranynak van becsülete. Kicsit elkényeztettük a közvéleményünket. (És ebben sajnos, nagy szerepe van a sportújságírásnak!) Az elégedettség bizonyos fokig helyes, de ez nálunk gyakran átcsap a tehetetlenségbe, amikor csak az eredményeket nézik, és nem látják tőle a teljesítményeket. Pedig a győztes vívó is vét hibát — csak azt a reflektorfény eltakarja. És valakinek a keserűséget is le kell nyelni. Azt tartják jó versenyzőnek, aki veszteni is tud — ez már emberség kérdése...

Levél matematika ügyben

Ujsághír: November 30-án az első évfolyamos ipar kari hallgatók 5 perccel a zárthelyi előtt értesültek a dolgozatírás tényéről.

Kedves Szüleim!

Szeretném tudatni veletek, hogy matematikából zárthelyi dolgozatot írtunk. Persze, ti még nem tudjátok mi az, hogy zárthelyi dolgozat. Ez olyasféle, mint mikor otthon összegyűltök vasárnaponként a templomban. A sok ember csak ül, ül, imádságokat mormol, és várja, hogy az isten leszáll hozzája.

Hát ez a zárthelyi is ilyen volt. Ültünk, közben óhéber imádságokat mormoltunk és vártuk az istent. Az isten azonban nem jött.

Kíváncsiak vagytok ugye, hogyan történt meg ez egy marxista egyetemen. Tudjátok, összegyűltünk, hogy egy kicsit gyakoroljuk az integrálszámítást, mert a jövő hétre zárthelyit ígértek. Az integrálszámításból még egyetlen gyakorlati óránk sem volt.

Azért ne búsuljatok kedves szüleim, nagy baj nincs, mehetünk még beszámolóra is, meg utóvizsgára is... Szeretnélek megkérni titeket, dolgozzatok jobban, szerezzetek több munkaegységet, mert a következő félévre tandíjat kell majd fizetnem. Jövőre majd másképp lesz, de tudjátok, most még csak elsős vagyok, tapasztalatlan, nem ismerem elég jól az egyetemi élet belső humorát, a tanszéki vicceket.

Sokszor csókol szerető fiatok:
Ödönke

Utóirat: Tudom továbbá, kedves, szüleim, hogy az idén „december első napjai" november 30-ra estek.

—p—

ELLESETT HANGOK

SZEMINÁRIUMON

— Maga kedden hiányzott és hétfőre hoz orvosi igazolást?!

— Bocsánat, tanár úr, majd pótolom a mulasztást...

KOLLÉGIUMBAN

— Hol a matekfüzetem, gyerekek?

— Az asztalon nézd, a harisnyatartó vagy a zsíroskenyér mellett.

ELŐADÓBAN

— Matematika zárthelyi az I-es előadóban 1964. október 3-án. A tanszék mindenkit szeretettel vár.

R. L.

SPORT

Sok még a teendő

Egyetemünk sportköre november 30-án tartotta küldöttértekezletét. A szokásos évadzáró közgyűlés volt ez, ahol az első napirendi pontként Molnár Sándor ügyvezető elnök tartotta meg beszámolóját az 1964. évi munkáról.

Beszámolójából kitűnt, hogy a magyar sport hatalmas arányú átszervezése egyetemünkön is érezteti már hatását, ha egyelőre nem is túlzott mértékben.

— Elvi és gyakorlati segítséget kapunk — mondta Molnár Sándor. *— A sporttanáccsal igen jó az együttműködés, ami biztosítéka lehet a további fejlődésnek. Munkánkat lényegesen könnyíti, hogy sportolóink KISZ-tagok. A sportklub és a testnevelési tanszék közötti kapcsolat is igen jó. Sajnos, a fejlődést hátráltatja az állandó létesítményhiány. Teremproblémáinkat a terembajnokságokra való benevezéssel próbáljuk ideiglenesen megoldani.*

Molnár Sándor ezután a megfelelő propaganda hiányáról beszélt. Propagandára elsősorban a „Közgazdász" hivatott. Igen jó lenne, ha eztán rendszeresebbé válnának a tudósítások, és az előkészületekről is olvashatnának az egyetem hallgatói. A fali híradó és a plakátok is népszerűsítenék a sportot.

— Szakosztályainkban igyekeztünk jó közösséget kialakítani — folytatta —, *bár fáradozásaink nem mindig jártak sikerrel.*

A tanszékvezető beszámolt az egyes szakosztályok ez évi munkájáról. Sajnos, igen sok a hullámzó teljesítmény. Néhol nemcsak a teremhiány okoz problémát, hanem a szív, a lelkesedés, és a mozgalom hiánya. Kiemelte a labdarúgók, a sakkcsapat és a cselgáncsozók eddigi jó szereplését, valamint a férfi kosarasok helytállását az NB II-ben.

Befejezésül az ügyvezető elnök köszönetet mondott Gyula bácsinak, a szertárosnak, aki lelkiismeretes segítője és támogatója egyetemünk sportolóinak.

Ezután a tömegsportra vonatkozó intézkedési terv és a költségvetés ismertetése következett. Elsődleges cél a Kilián-testnevelési mozgalom és az ISZM sportkövetelményeinek teljesítése, melyre az elnökség igyekszik lehetőséget teremteni. A költségvetésből is kiderül, hogy a tömegsportra nagy súlyt fektetnek. — Sajnos, a költségvetés előkészítésében nagyrészt a tavalyi számokra kellett támaszkodni, megfelelő támogatás hiányában. A sportkör működéséhez szükséges összeg biztosítva van, fizetett edzők szerződtetésére azonban — bármilyen nagy szükség lenne rá, egy-két szakosztályunkon — nincs lehetőség!

Végül Molnár Sándor köszönetet mondott az eddig végzett munkáért. A beszámolót több értékes hozzászólás, majd vita követte.

Abban a reményben búcsúztunk az 1964-es évtől, hogy jövőre több lesz a „napos oldal" a beszámolóban. A cél mindenki előtt világosan áll — elérése rajtunk múlik.

Szakáts Katalin

Színház

Az új színházi évadban Nemzeti Színházunk művészei már új környezetben játszanak. A lebontás alatt álló Nemzeti Színház emlékének szeretnék adózni egy kis történettel. Az elmúlt évad Bánk bán előadásainak egyikén, egy diákelőadáson láttam a következőt:

Ottó és Biberrach jelenetének végén Biberrach kifelé siet a színpadról egy lépcsőfeljáró. Az elárultatástól félő Ottó törrel a kezében utána rohan, hogy leszúrja. Biberrach azonban gyorsabban halad kifelé a kelleténél. Ottó észreveszi a veszélyt, és riadt hajrába kezd. A finis Biberrachnak sikerül jobban, s eltűnik mielőtt megkapná a halálos döfést. Ottó — jobb híján — őrjöngve szúrkálja az üres függönyt. Kis idő múlva visszatér Biberrach, s haldokolni kezd a színen. Én a következő szavakat adtam volna a szájába:

„A Moszkva térig üldözött a gaz,
S, ha bent találok egy huszonkettes buszt,
Utól nem ér sosem, s én most is élnék!"

(Összerogy)
Balogh Gyula

Még néhány gondolat az egyetemi sportklub helyzetéről

A Közgazdász október 24-i számában, megjelent Molnár Sándor elvtárs tájékoztatója, az egyetem szakosztályainak helyzetéről.

Ismeretes, hogy egyetemünk a minőségi sportban mind az elért eredmények, mind a sportolók száma alapján elmarad attól a helytől, amit hallgatói létszámunk alapján képviselni kellene. A cikkben Molnár elvtárs több problémát megemlít. Ezekkel és a szakosztályok intézőivel, versenyzőivel való beszélgetésem során felmerült problémákkal foglalkozunk most részletesebben.

A „KÖZGAZDÁSZ" SC. KOMOLY PROBLÉMÁKKAL KÜZD. Két legfontosabb: a pálya-, illetve az anyagi kérdés. Az egyetem egyetlen kisméretű tornateremmel rendelkezik. A szabadtéri pályák és egy nagyméretű tornaterem hiánya komoly gondokat okoz. Sajnos, ez budapesti méretű probléma, így saját pálya szerzésre vagy építésére a közeljövőben nincs lehetőség.

Az egyetem tervezett új diákotthonában lesz egy megfelelő tornaterem, amelynek elkészülte enyhíteni fog a teremproblémán. Addig azonban a város különböző pontjain kell termet, illetve pályát bérelni, ami megnehezíti az edzések kedvező időben való megtartását.

Pozitívumnak számít, hogy a közelmúltban megoldódott kosárlabda-csapatunk és tájékozódási versenyzőink edzéslehetősége.

Sajnálatos azonban, hogy egyetlen tornatermünkben is két-három olyan szakosztály sportolói kapnak helyet, melyeknek már semmi kapcsolatuk az egyetemmel (például az MHS ejtőernyősei).

Még a fentieknél is nagyobb gond az egyetem szűkös anyagi helyzete. A költségvetést mindig az előző évi szerint tervezik, így az állami támogatás növelésére csak jelentős színvonalemelkedés esetén van mód. A sportkör másik bevételi forrása a tagdíj. — Fizetésük elég vontatottan történik — és elenyészően kis összeg ez az igényekhez képest.

A támogatás kis mértéke okozza a sok szakosztályban meglevő edzőhiányt. Az MTS határozata szerint, a költségvetésnek csak 30 százalékát lehet edzői fizetésre fordítani. Ezen csak társadalmi edzőkkel lehet segíteni, mert a szakosztályok idei bajnoki szereplése nem ad reális alapot a támogatás összegének emelésére. Komoly, kiugró fejlődésre csak a körülmények szerencsés összejátszása esetén van mód; ha több jóképességű sportoló kerül egyszerre egyetemünkre, és ezek egy csapatba igazolhatók.

Ez a „csak akkor"-szemlélet sajnos, túlzott mértékben eluralkodott a sportklub vezetőségében, és talán ennek hatása nyilvánul meg a csapatok élettelen játékában.

Hogy több jó képességű sportoló leigazolása ne csak a szerencsés véletlenen múljon, javasoltuk, hogy a sportklub próbáljon erősítést szerezni kívülről, elsősorban a közép- és általános iskolákban.

Molnár elvtárs a jobb szereplés másik akadályát is említette. Felsőbb osztályban már nem lehet mérkőzéseket elhalasztani, nyáron pedig az egyetemisták nem tudnak a csapat rendelkezésére állni. Az alsóbb osztályokban csapataink 4—5 mérkőzés hátránnyal kezdenek, ez pedig nagyon megnehezíti a sikeres szereplést, mert a hétköznapi mérkőzésekre a csapat tanulmányi okokból nem tud teljes számban kiállni. És ezen erőltetett mérkőzéssorozat a bajnoki hajrára érezteti hatását.

Ezek eddig általában objektív tényezők. Az összes szakosztály sportolói panaszkodtak, hogy a KISZ eddig nem törődött munkájukkal, eredményeikkel, problémáikkal. A KISZ illetékesei megígérték, hogy ezentúl többet foglalkoznak majd az egyetemi versenyponttal. Igyekeznek megjavítani a kapcsolatot a KISZ-vezetőség és a sportolók között.

Bessenyei elvtárs vállalta, az egyes szakosztályok közös kirándulásainak, vacsoráinak szervezését, amely a csapatszellemre jó hatással lenne. Másik fő feladatnak a propagandát tekintik. Az aulában levő sportfaliújságon még mindig májusi labdarúgó-mérkőzés plakátja látható. Ideje lenne ezen már változtatni. A propagálás egyik módja lehetne — a kultúrosztályéhoz hasonlóan — sokszorosított hírdetéseken közölni a mérkőzések helyét és időpontját. A testnevlési tanszék a KISZ-szel közösen szervezhetne kollektív mérkőzéslátogatásokat is

A vezetés javítása érdekében kérjük az egyetem vezetőségét, hogy a III. emeleten levő sportklubot lehetőleg ne adják ki a délelőtti órákra, mivel délelőtt jobban össze lehet fogni a hallgatókat.

(Folytatjuk)